

*Załącznik do uchwały nr 295/2026 Komitetu
Monitorującego Regionalny Program Operacyjny
Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020
z dnia 16 stycznia 2026 r.*

SPRAWOZDANIE

KOŃCOWE

Z WDRAŻANIA

REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

NA LATA 2014-2020

Spis treści

INFORMACJE WSTĘPNE:.....	5
1. IDENTYFIKACJA KOŃCOWEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA.....	5
2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	6
3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	8
3.1 Przegląd wdrażania.....	8
3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	13
3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	13
3.4. Dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	14
4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	14
5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH (art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013	18
6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	18
7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	20
8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	21
9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), w przypadku gdy mające zastosowanie warunki wstępne nie zostały spełnione w momencie przyjmowania PO.....	21
10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA (art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	21
10.1. Duże projekty.....	21
10.2. Wspólne plany działania	21
11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	21

11.1. Informacje zawarte w części A i realizacja celów programu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	21
11.2. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	62
11.3. Zrównoważony rozwój (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	63
11.4. Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	64
12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 AKAPIT PIERWSZY LIT. a) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013	65
13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	70
14. DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g) i h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	70
15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU (art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)	74
16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU (sprawozdanie z postępów osiągniętych w ramach danego wariantu)	74
17. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013).....	77

Wykaz skrótów

BGK - Bank Gospodarstwa Krajowego

B+R - Badania i Rozwój

GBER - ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
IC - Instytucja Certyfikująca

IK UP - Instytucja Koordynująca Umowę Partnerstwa

IP WUP – Instytucja Pośrednicząca Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach

IZ - Instytucja Zarządzająca

IW - Instrukcja Wykonawcza

JST i j.o. - Jednostki Samorządu Terytorialnego i ich jednostki organizacyjne

KPRES – Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej

KE - Komisja Europejska

MRPiPS – Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej

OP - oś priorytetowa

OFiP - Opis Funkcji i Procedur

OSI - Obszary Strategicznej Interwencji

OSI GÓRY - Obszar Gór Świętokrzyskich

OSI MIASTA - Obszary funkcjonalne miast tracących funkcje społeczno – gospodarcze (Starachowice, Ostrowiec Świętokrzyski, Skarżysko-Kamienna)

OSI UZDROWISKA - Obszar uzdrowiskowy

OSI OBSZARY WIEJSKIE - Obszary wiejskie o najgorszym dostępie do usług publicznych

OWES – Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej

OWP – Ośrodki wychowania przedszkolnego

PES – Podmiot Ekonomii Społecznej

RPOWŚ - Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

RPZ – Regionalny Program Zdrowotny

SFC - System for Fund Management in the European Union (elektroniczny system wymiany danych pomiędzy KE a państwami członkowskimi)

SZOOP - Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPOWŚ

SL2014 - aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego, o którym mowa w rozdziale 16 ustawy wdrożeniowej

TIK – Technologie informacyjno- komunikacyjne

UDA - Umowa o dofinansowanie

WND - Wniosek o dofinansowanie

WNP - Wniosek o płatność

WPGO - Wojewódzki Plan Gospodarowania Odpadami

Wytyczne dot. równości - Wytyczne MliR w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

ZIT KOF - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego

Rozporządzenie ogólne - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006

Rozporządzenie wykonawcze KE (UE) 2018/277 - Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/277 z dnia 23 lutego 2018 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/207 w odniesieniu do zmian wzorów sprawozdań z wdrażania w ramach celów „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz „Europejska współpraca terytorialna”, a także wzorów sprawozdania z postępów i rocznych sprawozdań z kontroli oraz poprawiające to rozporządzenie w odniesieniu do wzoru sprawozdania z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz rocznego sprawozdania z kontroli

Ustawa wdrożeniowa - ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146, z późn. zm.)

INFORMACJE WSTĘPNE:

Sprawozdanie końcowe z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 - 2020 zostało sporządzone zgodnie z:

- art. 50 oraz art. 111 Rozporządzenia ogólnego,
- załącznikiem V do Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/277,
- Wytycznymi w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, obowiązującymi od 31 marca 2017 r.,

Sprawozdanie końcowe z wdrażania RPOWŚ, IZ przedkłada KE za pośrednictwem SFC2014. Z uwagi na ograniczoną liczbę znaków, części opisowe są syntetyczne i zwięzłe. Sprawozdanie zawiera najważniejsze informacje dotyczące wdrażania RPOWŚ narastająco od uruchomienia Programu do dnia **30 września 2025 roku**.

Wartości finansowe zamieszczone w Sprawozdaniu podawane są w € wg. kursu właściwego dla pierwszego miesiąca po okresie sprawozdawczym, za jaki prezentowane są dane, tj. wg kursu **1 € = 4,2695 PLN**.

Dla IF dane finansowe, w zależności od zakresu, zostały przeliczone kursem zastosowanym do sprawozdania, lub kursem certyfikacji zaliczek do KE odpowiednio dla danego funduszu.

Realizacja postępu rzeczowego w zakresie EFS i EFRR została przedstawiona w oparciu o operacje zrealizowane.

Stopień realizacji wskaźników ustalono w oparciu o dane dostępne w SL2014 w dniu 30.09.2025 r. Dla lat poprzednich, tam gdzie wystąpiły różnice (głównie EFS), dokonano urealnienia wskaźników, zgodnie z urealnionymi danymi w SL2014.

Czuwając nad sprawną realizacją Programu IZ na bieżąco dokonywała aktualizacji dokumentów wdrożeniowych takich jak IW, OFIP czy SZOOP.

1. IDENTYFIKACJA KOŃCOWEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA

CCI	2014PL16M2OP013
-----	-----------------

Nazwa programu	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 - 2020
Data zatwierdzenia sprawozdania przez Komitet Monitorujący	16.01.2026 r.

2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Na realizację RPOWŚ na lata 2014-2020 przeznaczono ponad 1 384 mln €, z czego EFRR to 1 007 mln € (w tym 19 mln € to środki instrumentu REACT-EU), natomiast EFS 377 mln €. Program realizowany był w ramach 13 osi priorytetowych – 8 finansowanych z EFRR i 4 finansowane z EFS oraz wprowadzona oś 13. CARE.

Realizacja projektów została zakończona i rozliczanie. Zakontraktowano i rozliczono całą dostępną alokację Programu.

Cele końcowe wskaźników finansowych i rzeczowych Ram Wykonania we wszystkich zostały osiągnięte.

NABORY

Od początku realizacji Programu uruchomiono 371 naborów o budżecie 1 715 mln €, (w tym: 115 naborów z EFRR i 256 z EFS). Zakończono 363 nabory, a 8 zostało unieważnionych. Przeważającym trybem naboru był tryb konkursowy 285. Ogłoszono 73 nabory pozakonkursowe oraz 5 nadzwyczajnych jako odpowiedź na sytuację pandemiczną. Najwięcej, bo 126 naborów ogłoszono w OP 8. Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo.

WND:

W latach 2014-2023 Beneficjenci złożyli 8 444 poprawne pod względem formalnym wnioski o dofinansowanie (4 476 z EFRR i 3 968 EFS) o wartości wkładu UE 2,500 mln € (w tym 1 536 mln € EFRR i 963 mln € EFS). Zatwierdzono do dofinansowania 4 994 wnioski na kwotę 1 518 mln € (3 437 wniosków na kwotę 1 101 mln EFRR i 1 557 wniosków o wartości 417 mln € EFS)

UDA:

Od uruchomienia programu zrealizowano 4 595 umów na kwotę wkładu UE 1 434 mln € co stanowi 103,7% alokacji wkładu UE. Odpowiednio 3 102 umowy o wartości 1 042 mln € EFRR (103,5% alokacji EFRR) i 1 493 umów o wartości 391 mln € EFS (104% alokacji EFS). Najwięcej umów bo 2 184 podpisano w ramach OP2 Konkurencyjna gospodarka, było to efektem działań antykrzysowych łagodzących skutki pandemii COVID-19.

WNP:

Zatwierdzono 27 457 WNP na kwotę wydatków uznanych za kwalifikowalne – 1 815 mln € (UE – 1 438 mln €) co stanowi 103,9% alokacji wkładu UE. (EFRR 1 042 mln € i EFS 396 mln €).

Certyfikacja:

Od początku realizacji programu certyfikowano 1 535 mln €, wkład UE co stanowi 111% alokacji wkładu EU (1 761 mln € wydatków kwalifikowalnych). W zakresie EFRR jest to kwota 1 131 mln € (112,4% alokacji EFRR), a w zakresie EFS to 404 mln € tj. 107% alokacji EFS).

IC zatwierdziła w toku realizacji Programu 352 deklaracji (110-EFRR i 242-EFS).

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

W ramach ZIT na terenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, dla którego przeznaczono w Programie 82,37 mln € (EFS – 13,8 mln € i EFRR 68,6 mln €) uruchomiono 44 nabory. Budżet naborów wyniósł blisko 95 mln €. Zakontraktowano łącznie ponad 87 mln EUR tj. ponad 106% alokacji ZIT KOF.

Instrumenty finansowe:

IF wdrażane były w OP2 (EFRR) i OP10 (EFS) z wykorzystaniem modelu Funduszu Funduszy. Wsparcie ostatecznych odbiorców odbywa się za pośrednictwem pośredników finansowych (PF) wybranych przez Menedżera Funduszu Funduszy (BGK). Dla realizacji wsparcia w OP2 BGK wybrał 5 PF, dla OP10 – 2 PF. W trakcie renegotiacji zapisów RPOWŚ zwiększono środki na IF EFRR do blisko 104 mln €. Środki w wysokości 4,74 mln € przeznaczono na IF EFS.

W związku z wystąpieniem kryzysu wywołanego COVID-19 kontynuowano udzielanie pożyczek mających na celu wsparcie przedsiębiorców w prowadzeniu działalności gospodarczej, uwzględniające specjalne rozwiązania i ułatwienia, m.in. preferencyjne warunki oprocentowania, prowizji i opłat, wydłużony okres spłaty i karencji, brak konieczności wnoszenia wkładu własnego, możliwość finansowania wydatków bieżących i obrotowych.

W ramach OP2 (PI 3c) zawarto 2004 umowy o pożyczki o wartości wkładu UE blisko 102,5 mln €, natomiast w ramach OP10 (PI 8iii) - 252 pożyczek na założenie działalności gospodarczej – 3,9 mln €. Łączna wartość udzielonych pożyczek wyniosła 106,4 mln €.

Podsumowanie stanu wdrażania IF znajduje się w załącznikach do Sprawozdania dedykowanych IF.

Powołany w 2016 r. Zespół ds. oceny ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych kontynuował swoje działania w całym okresie realizacji Programu. Na stronie internetowej Programu znalazły się informacje dot. sposobu zgłaszania nadużyć fin., a także adres e-mail skrzynki służącej do przyjmowania zgłoszeń/sygnałów.

W SL2014 od początku realizacji Programu zarejestrowano 6 987 kontroli (3 760 - EFRR, 3 227 – EFS w tym 412-PT). Liczba ta obejmowała kontrole własne instytucji 6 655 (3 535 kontroli na dokumentach i 3 120 kontroli na miejscu), 323 audyty operacji (IA KAS/MF) 154-EFRR, 155-EFS, 14-PT i 9 kontroli prowadzonych przez podmioty zewnętrzne. Spośród wszystkich kontroli trybem planowym objęto 4 934 kontrole, a trybem doraźnym 267. Ponadto IZ przeprowadzała kontrole krzyżowe programu oraz kontrole krzyżowe horyzontalne, których celem było wykrycie i wyeliminowanie podwójnego finansowania wydatków. 3841 kontroli zakończyło się korektami finansowymi na kwotę 25 mln €. (23,8 mln € EFRR i 1,2 mln € EFS).

W latach 2021-2023 Komisja Europejska prowadziła audyt tematyczny dot. zagadnień bezstronności i zarządzania konfliktem interesów. W odpowiedzi na zalecenia KE w IZ wprowadzone zostały konkretne i skuteczne mechanizmy zapobiegania i zarządzania konfliktem interesów. Audyt ten we wrześniu 2023 r. KE zamknęła, uznając, iż wszelkie wymagane usprawnienia w systemie zarządzania i kontroli zostały wdrożone, a ustanowione procedury spełniają wymagania KE w tym zakresie. Procedury obejmują m.in. składanie oświadczeń o bezstronności, ich weryfikację na kilku poziomach,

zgłaszanie oraz analizę wszelkich zidentyfikowanych okoliczności mogących stanowić ryzyko wystąpienia konfliktu interesów, oraz zasady postępowania w przypadku zmaterializowania się takiego ryzyka.

3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.1 Przegląd wdrażania

NR ID	Oś priorytetowa	Kluczowe informacje na temat wdrażania osi priorytetowej w odniesieniu do kluczowych zmian, znaczących problemów i działań podjętych w celu rozwiązania tych problemów
1	Innowacje i Nauka	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono 15 naborów o budżecie 176,1 mln€ • UMOWY: 48 podpisanych UDA o wartości wkładu UE 77,5 mln€ (92,2% alokacji OP) • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 704 WNP o wartości 93,5 mln€ wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 77,5 mln€ UE (92,2% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: certyfikowano 81,9 mln€ UE (97,5% alokacji OP) Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP1 zostały zrealizowane (wskaźnik finansowy osiągnął poziom 97,3% realizacji celu końcowego). Postęp rzeczowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 3A i Tabeli 5.
2	Konkurencyjna gospodarka	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono 20 naborów o budżecie 195,1 mln€ (zakończono 18, 2 unieważniono) • UMOWY: 2 184 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości wkładu UE 200,2 mln€ (103,2% alokacji OP) • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 5 837 WNP o wartości 253,3 mln€ wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 200,1 mln€ UE (103,2% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: certyfikowano 221,7 mln€ UE (114,3% alokacji OP) Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP2 zostały zrealizowane. Postęp rzeczowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 3A i Tabeli 5.
3	Efektywna i zielona energia	POSTĘP FINANSOWY

		• NABORY: ogłoszono i zakończono 21 naborów o budżecie 161 mln € • UMOWY: 370 podpisanych umów o wartości wkładu UE 199,9 mln€ (105,3% alokacji OP) • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 2 814 WNP o wartości 254,1 mln€ wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 199,9 mln€ UE (105,3% alokacji OP) CERTYFIKACJA: certyfikowano 217,3 mln€ UE (114,5% alokacji OP) Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP3 zostały zrealizowane. Postęp rzeczowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 3A i Tabeli 5.
4	Dziedzictwo naturalne i kulturowe	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono 25 naborów o budżecie 230,2 mln€. • UMOWY: 139 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości wkładu UE 127,7 mln€ (101,1% alokacji OP) • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 1 842 WNP o wartości 165,2 mln€ wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 127,2 mln€ UE (100,7% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: certyfikowano 140,3 mln€ UE (111% alokacji OP) Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP4 zostały zrealizowane Postęp rzeczowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 3A i Tabeli 5.
5	Nowoczesna komunikacja	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono i zakończono 4 nabory o budżecie 135,5 mln€ • UMOWY: 19 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości wkładu UE 143 mln€ (111,2% alokacji OP) • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 491 WNP o wartości 170,3 mln€ wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 143 mln€ UE (111,2% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: certyfikowano 144,8 mln€ UE (112,6% alokacji OP) Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP5 zostały zrealizowane.

		Postęp rzeczowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 3A i Tabeli 5.
6	Rozwój miast	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono i zakończono 7 naborów o budżecie 121,6 mln €. • UMOWY: 100 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości 130,8 mln€ wkładu UE (104% alokacji OP) • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 1 225 WNP o wartości 187,7 mln € wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 130,8 mln € wkładu UE (104% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: certyfikowano 144,9 mln € wkładu UE, tj. 115,2% alokacji OP. Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP6 zostały zrealizowane. Postęp rzeczowy przedstawiono w Tabeli 3A i Tabeli 5.
7	Sprawne usługi publiczne	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono i zakończono 21 naborów o budżecie 124,6 mln €. • UMOWY: 223 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości 143,7 mln € wkładu UE (103,2% alokacji OP). • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 2 480 WNP o wartości 199,8 mln € wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 143,7 mln € wkładu UE (103,2% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: Wartość dofinansowania UE w deklaracjach zatwierdzonych przez IC wyniosła 160,3 mln € , co stanowi 115,1 % alokacji OP. Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP7 zostały zrealizowane Postęp rzeczowy przedstawiono w Tabeli 3A i Tabeli 5.
8	Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono 126 naborów o budżecie 160,8 mln € (w tym 12 w trybie pozakonkursowym), zakończono 126 naborów. • UMOWY: 712 podpisane UDA o wartości 98,8 mln € wkładu UE, tj. 103,1% alokacji OP. • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 5 772 WNP o wartości 116,7 mln € wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 98,8 mln € wkładu UE (103,1% alokacji OP).

		• CERTYFIKACJA: Wartość dofinansowania UE w deklaracjach zatwierdzonych przez IC wyniosła 102,1 mln €, co stanowi 106,6 % alokacji OP Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP8 zostały zrealizowane Postęp rzeczowy przedstawiono w Tabelach 2A, 2C, 4A, 4B i Tabeli 5.
9	Włączenie społeczne i walka z ubóstwem	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono 71 naborów (5 unieważniono) o budżecie 205,4 mln €, zakończono 66 naborów • UMOWY: 312 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości 107,7 mln € wkładu UE, tj. 105,3% alokacji OP • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 3 235 WNP o wartości 126,8 mln € wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 107,8 mln € wkładu UE (105,4% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: Wartość dofinansowania UE w deklaracjach zatwierdzonych przez IC wyniosła 110,7 mln €, co stanowi 108,3 % alokacji OP. Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP9 zostały zrealizowane Postęp rzeczowy przedstawiono w Tabelach 2A, 2C, 4A, 4B i Tabeli 5.
10	Otwarty rynek pracy	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono 26 naborów, o budżecie 159,3 mln €, zakończono 25 naborów, 1 unieważniono. • UMOWY: 261 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości 133,4 mln € wkładu UE (102,9% alokacji OP) • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 1 983 WNP o wartości 162,5 mln € wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 137,3 mln € wkładu UE (106% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: Wartość dofinansowania UE w deklaracjach zatwierdzonych przez IC wyniosła 139,5 mln, co stanowi 107,6% alokacji OP Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Cele Ram Wykonania OP10 zostały zrealizowane Postęp rzeczowy przedstawiono w Tabelach 2A, 2C, 4A, 4B i Tabeli 5
11	Pomoc Techniczna	POSTĘP FINANSOWY

		• NABORY: ogłoszono 30 naborów pozakonkursowych o budżecie 63,8 mln €, 30 zakończono • UMOWY: 193 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości 50 mln € wkładu UE, tj. 106,2% alokacji OP • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 891 WNP o wartości 58,8 mln € wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 50 mln € wkładu UE (106,2% alokacji OP) • CERTYFIKACJA: Wartość dofinansowania UE w deklaracjach zatwierdzonych przez IC wyniosła 50 mln €, co stanowi 106,2% alokacji OP. Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. POSTĘP RZECZOWY Postęp rzeczowy przedstawiono w Tabelach 2C oraz 4B
12	REACT-EU dla Świętokrzyskiego	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono i zakończono 2 nabory (1 konkursowy, 1 pozakonkursowy) o budżecie 11,4 mln €. • UMOWY: 19 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości 19,6 mln € wkładu UE, tj. 103,5% alokacji OP. • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 139 WNP o wartości 23,6 mln € wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 19,6 mln € wkładu UE (103,5% alokacji OP). • CERTYFIKACJA: Wartość dofinansowania UE w deklaracjach zatwierdzonych przez IC wyniosła 20,3 mln €, co stanowi 107,3% alokacji OP. Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. Postęp rzeczowy przedstawiono w Tabelach 1 i 3A.
13	CARE – Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych, prowadzonych na terenie tego kraju	POSTĘP FINANSOWY • NABORY: ogłoszono i zakończono 3 nabory, o budżecie 5 mln €. • UMOWY: 15 podpisanych umów o dofinansowanie o wartości 2,02 mln € wkładu UE, tj. 103% alokacji OP. • WNIOSKI O PŁATNOŚĆ: zatwierdzono 44 WNP o wartości 2,4 mln € wydatków uznanych za kwalifikowalne, w tym 2,2 mln € wkładu UE (103% alokacji OP). • CERTYFIKACJA: Wartość dofinansowania UE w deklaracjach zatwierdzonych przez IC wyniosła 2,02 mln €, co stanowi 103,1%. Postęp finansowy został przedstawiony szczegółowo w Tabeli 6 i 7. Cele Ram Wykonania OP13 zostały zrealizowane Postęp rzeczowy przedstawiono w Tabelach 1, 3A i 5.

3.2 Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej i celu szczegółowego); ma zastosowanie także do osi priorytetowej „Pomoc techniczna”

W załączeniu

Tabela 2A. Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS (ze względu na oś priorytetową, priorytet inwestycyjny i kategorię regionu)

W załączeniu

Tabela 2B. Wskaźniki rezultatu dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych według osi priorytetowej lub części osi priorytetowej (art. 19 ust. 3, załącznik I i II do rozporządzenia w sprawie EFS)

Nie dotyczy RPOWŚ 2014 - 2020

Tabela 2C. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu w odniesieniu do EFS (w stosownych przypadkach według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu); ma zastosowanie także do osi priorytetowej „Pomoc techniczna”

W załączeniu

Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego, z podziałem na kategorie regionu dla EFRR; ma zastosowanie także do osi priorytetowych „Pomoc techniczna” – o ile jest finansowana z EFRR/FS)

W załączeniu

Tabela 3B. W odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi — liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego

W załączeniu

Tabela 4A. Wspólne wskaźniki produktu dla EFS (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)

W załączeniu

Tabela 4B. Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu; ma zastosowanie także do osi priorytetowych „Pomoc techniczna” – o ile jest finansowania z EFS)

W załączeniu

3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania – tabela znajduje się w odrębnym arkuszu pliku w formacie xls.

W załączeniu

3.4. Dane finansowe (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie osi priorytetowej i programu określone w tabeli 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014¹ [wzór przekazywania danych finansowych]

W załączeniu

Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kombinacji kategorii interwencji dla EFRR, EFS i Funduszu Spójności (art. 112 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 i art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013), (jak określono w tabeli 2 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014 [wzór do celów przedkładania danych finansowych])

W załączeniu

Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego (dotyczy wszystkich PO, w których może występować finansowanie krzyżowe).

W załączeniu

Tabela 9. Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem (EFRR i Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”)

Nie dotyczy

Tabela 10. Wydatki poniesione poza obszarem objętym programem (EFS)

Nie dotyczy

Tabela 11. Alokacja zasobów między ludzi młodych spoza kwalifikujących się regionów na poziomie NUTS 2 w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Nie dotyczy

4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI (art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W 2023 r. zakończyła się realizacja 4 badań ewaluacyjnych.

1. „Pomiar wskaźników długoterminowych EFS w obszarze zatrudnienia w ramach PI 8iv oraz edukacji w ramach PI 10i” - badanie realizowane było w okresie sierpień – grudzień 2023r. przez firmę : Piotr Fuchs Smart Research z siedzibą w Poznaniu.

Celem badania było oszacowanie wpływu realizacji działań podjętych w ramach RPOWŚ 2014-2020 na edukację przedszkolną i kształcenie ogólne a także na zatrudnienie, w kontekście przede wszystkim zwiększenia miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i wieku przedszkolnym oraz sformułowanie wniosków i rekomendacji dot. realizacji w przyszłości interwencji publicznych w tych obszarach, w kolejnych perspektywach finansowych wdrażania polityki spójności.

W wyniku zrealizowanego badania sformułowano następujące rekomendacje:

¹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi.

- Zwrócenie szczególnej uwagi na rzetelność analizy sytuacji demograficznej/aktualnego i prognozowanego zapotrzebowania na usługi OWP w społeczności lokalnej (w gminie/powiecie).
- Opracowanie standardu diagnozy i prognozy zapotrzebowania na usługi wychowania przedszkolnego dołączanej do wniosku o dofinansowanie projektu.
- Wsparcie dla wnioskodawców w postaci usług szkoleniowych/ doradczych/ eksperckich (np. w formie webinarium) w zakresie sporządzenia diagnozy i prognozy zapotrzebowania na usługi wychowania przedszkolnego, zgodnie z opracowanym standardem, dołączanej do wniosku o dofinansowanie.
- Wprowadzenie kryteriów premiujących dla projektów, w których beneficjenci tworzyć będą nowe miejsca wychowania przedszkolnego w oddziałach mniejszych niż 25-osobowych (np. max. 20 lub 15 dzieci/oddział).
- Wprowadzenie kryteriów premiujących dla projektów, w których beneficjenci realizować będą różne formy podnoszenia kompetencji cyfrowych nauczycieli/wykorzystania TIK w procesie nauczania.

2. „Ocena efektów wsparcia dotyczącego programów zdrowotnych i profilaktyki zdrowotnej w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020” - badanie realizowane było w okresie lipiec – listopad 2023r. przez firmę: Pracownia Badań i Doradztwa „Re-Source” z siedzibą w Poznaniu.

Celem głównym badania była ocena efektów (produktów i rezultatów) wdrożenia programów zdrowotnych i profilaktyki zdrowotnej realizowanych w ramach RPOWŚ 2014-2020 na poprawę stanu zdrowia mieszkańców regionu świętokrzyskiego.

W wyniku zrealizowanego badania sformułowano następujące rekomendacje:

- Rozważenie modyfikacji trybu wdrażania działań dot. niwelowania zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy oraz wdrażania RPZ.
- Uwzględnienie w ramach FEŚ 2021-2027 wsparcia dot. profilaktyki zdrowotnej odnoszącej się do problemów zdrowotnych specyficznych dla dzieci i młodzieży.
- Wprowadzenie preferencji dla uwzględniania w innych projektach niż te dotyczące profilaktyki zdrowotnej elementów niwelowania czynników ryzyka w miejscu pracy.
- Zapewnienie w ramach wsparcia dot. profilaktyki zdrowotnej 2 komponentów pomocy: edukacyjnego i medycznego (diagnostycznego i ew. terapeutycznego).
- Podejmowanie działań zorientowanych na zwiększenie skali świadczeń zdrowotnych oferowanych w realizowanych projektach.
- Wdrożenie rozwiązań zorientowanych na zapewnienie odpowiedniego poziomu trwałości efektów wsparcia.
- Uwzględnienie w projektach dot. profilaktyki zdrowotnej rozwiązań zorientowanych na zwiększenie dostępności wsparcia i poziomu zgłaszalności do projektów.
- Uwzględnienie w projektach dot. profilaktyki zdrowotnej preferencji dla podmiotów lub partnerstw gwarantujących skuteczne dotarcie do grup docelowych.
- Optymalizacja systemu pomiaru efektów działań realizowanych w ramach profilaktyki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem formuły RPZ.

3. „Ocena efektów działań z zakresu energetyki i redukcji emisji w ramach RPOWŚ 2014-2020” - badanie realizowane było w okresie od kwietnia do sierpnia 2023 r. przez firmę: EU-CONSULT Sp. z o. o z siedzibą w Gdańsku.

Głównym celem niniejszej ewaluacji była ocena efektów inwestycji z zakresu efektywności energetycznej, OZE, redukcji emisji i poprawy jakości powietrza w ramach programu.

W wyniku zrealizowanego badania sformułowano następujące rekomendacje:

- Kontynuowanie wsparcia w zakresie przyjętym w programie Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, przy jednoczesnej dbałości o minimalizację wymogów administracyjnych. Na etapie wdrażania Programu niezbędne jest kontynuowanie szkoleń dla wnioskodawców programu.
- Rezygnacja ze stosowania pre-umów w nowym okresie programowania – w zakresie wsparcia objętego niniejszym badaniem, tj. w odniesieniu do energetyki i środowiska, z jednoczesnym utrzymaniem możliwości stosowania umów warunkowych.
- Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych (szkoleń dla wnioskodawców) mających na celu zwiększenie poziomu świadomości potencjalnych wnioskodawców na temat możliwości uwzględnienia założeń zasad horyzontalnych w projektach z zakresu wsparcia energetyki i środowiska planowanych do realizacji w ramach FEŚ 2021-2027 oraz mających za zadanie zwiększenie świadomości beneficjentów, na temat pozytywnego wpływu części stosowanych przez nich dotychczas rozwiązań, które uważali za neutralne wobec ww. zasad.

4. „Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na sytuację obszarów zdegradowanych w województwie świętokrzyskim” - badanie realizowane było w okresie od stycznia do kwietnia 2023r. przez firmę: Ecorys Polska Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

Celem głównym badania była ocena wpływu inwestycji w rewitalizację na sytuację społeczno - ekonomiczną na obszarach zdegradowanych. W ramach ewaluacji przeprowadzona została m. in.: analiza danych zastanych, indywidualne wywiady pogłębione, ankiety z beneficjentami projektów w ramach Działania 6.5 oraz wywiady telefoniczne z mieszkańcami województwa.

W wyniku zrealizowanego badania sformułowano następujące rekomendacje:

- Rekomenduje się rezygnację z premiowania tworzenia nowych miejsc pracy w ramach projektów w perspektywie unijnej 2021-2027.
- Z uwagi na szczególne potrzeby miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, rekomenduje się zastosowanie preferencji wspierających rewitalizację OSI dla tych miast w ramach FEŚ 2021-2027.
- Rekomenduje się stosowanie w ramach kryteriów wyboru projektów określonych dla inwestycji w zakresie celu szczegółowego 5(i) oraz 5(ii), kryterium dopuszczającego, oceniającego komplementarność projektu rewitalizacyjnego z przedsięwzięciem/przedsięwzięciami o charakterze społecznym.
- Rekomenduje się kontynuację premiowania w ramach celu szczegółowego 5(i) oraz 5(ii) FEŚ 2021- 2027 projektów, które przewidują działania w zakresie wpływu inwestycji na rozwiązywanie problemów w poszczególnych sferach, zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji.

- Rekomenduje się kontynuację wsparcia doradczego dla gmin, przeprowadzenie szkoleń oraz promowanie katalogu dobrych praktyk w zakresie partycypacji społecznej.
- Rekomenduje się uzupełnienie nowo opracowywanych Zasad opiniowania gminnych programów rewitalizacji w województwie świętokrzyskim w perspektywie finansowej na lata 2021-2027 o wymóg dotyczący przekazywania map cyfrowych przy opiniowaniu programów rewitalizacji.

W 2024 r. zakończyła się realizacja 1 badania ewaluacyjnego :

1. **„Ocena efektów RPOWŚ 2014-2020 w obszarze integracji społecznej, w tym wsparcie podmiotów ekonomii społecznej” - badanie realizowane było w okresie styczeń – kwiecień 2024r. przez firmę : Piotr Fuchs Smart Research z siedzibą w Poznaniu.**

Celem badania była ocena efektów interwencji w ramach Osi Priorytetowej 9 RPOWŚ 2014-2020, w tym ocena trwałości miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych, dzięki wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego. Badanie obejmowało, obok analizy dokumentów, także metody interaktywne w postaci badań ankietowych oraz wywiadów indywidualnych z uczestnikami i beneficjentami projektów.

W wyniku zrealizowanego badania sformułowano następujące rekomendacje :

- OWES powinny stymulować powstawanie PS/miejsc pracy w PS w branży usług społecznych.
- Ukierunkowanie działań OWES w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy na: obszary województwa świętokrzyskiego charakteryzujące się relatywnie najgorszą sytuacją na rynku pracy, tworzenie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością znaczną oraz umiarkowaną.
- W ramach FEŚ 2027+ należy zwiększyć finansowanie obszaru usług społecznych oraz obszaru aktywnej integracji kosztem zmniejszenia finansowania obszaru ekonomii społecznej.
- Należy zrewidować (na poziomie krajowym i regionalnym) generalny paradygmat polityki rozwoju sektora ekonomii społecznej wyznaczony m.in. w KPRES – tworzenie miejsc pracy nie powinno być głównym celem rozwoju tego sektora. Istotną wartością rozwoju sektora ES jest przede wszystkim rozwój aktywności społecznej, w tym w szczególności organizacji pozarządowych.
- W obszarze aktywnej integracji konieczne jest zwiększenie intensywności wsparcia w postaci aktywnego pośrednictwa pracy prowadzonego przez beneficjentów na rzecz uczestników projektów po zakończeniu realizacji innych form wsparcia.
- Konieczne jest silniejsze skoncentrowanie wsparcia w obszarze aktywnej integracji m.in. na: osobach biernych zawodowo w wieku 50+ oraz osobach biernych zawodowo z najniższym poziomem wykształcenia (niższe niż podstawowe, podstawowe, gimnazjalne), które równocześnie spełniają inne przesłanki zagrożenia wykluczeniem społecznym, uprawniające je do udziału w projektach w obszarze aktywnej integracji.

Z uwagi na przesunięcia realizacji programu dwa badania dotyczące Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020: „Ocena efektów RPOWŚ 2014-2020 w obszarze integracji społecznej, w tym na wsparcie podmiotów ekonomii społecznej” i „Badanie osiągniętych wartości wybranych wskaźników rezultatu (III etap)” zostały sfinansowane ze środków Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021-2027.

5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH (art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Nie dotyczy RPOWŚ 2014 - 2020

6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

SYTUACJA GOSPODARCZA

W roku 2020 pojawiły się pierwsze niespodziewane okoliczności, które w znaczący sposób utrudniły osiągnięcie założonych efektów końcowych w odniesieniu do wszystkich realizowanych Osi Programu, tj. pandemia COVID-19. Pandemia ta była katalizatorem procesów inflacyjnych wynikających np. z przerwanych łańcuchów dostaw czy lockdownów skutkujących m.in. przestojami w produkcji. Przedstawiane oferty istotnie przekraczały założony budżet i możliwości finansowe beneficjentów. Skutkowało to opóźnieniami realizowanych inwestycji, ograniczaniem/modyfikacjami zakresu rzeczowego projektów. Tu, gdzie to możliwe, IZ wprowadzała ułatwienia i udogodnienia dla beneficjentów w ramach wdrażanych projektów: indywidualne i elastyczne podejście do zgłaszanych trudności, opóźnień w realizacji - wypracowanie optymalnego w danej sytuacji rozwiązania, w szczególności wprowadzanie zmian rzeczowo-finansowym projektów, wydłużanie terminów realizacji projektów.

Od 22 r. wdrażano inwestycje ze środków w ramach instrumentu REACT-EU, stanowiących dodatkową alokację dla regionu w wysokości 18,9 mln EUR związaną z odpowiedzią na kryzys wywołany pandemią COVID-19. W ramach nowej OP12 *REACT-EU dla świętokrzyskiego* zrealizowano 19 projektów z obszaru poprawy efektywności energetycznej budynków publicznych, zgodnie z długoterminowymi celami polityki spójności.

Utworzono OP13 *CARE - wsparcie osób uciekających z Ukrainy*, w ramach której zrealizowano 15 inwestycji w zakresie mieszkalnictwa socjalnego oraz edukacji. Łącznie na projekty te wykorzystano alokację w wysokości blisko 2 mln EUR.

W ramach EFS, Osi priorytetowej 9 została przewidziana interwencja związana z przeciwdziałaniem skutkom agresji Rosji w Ukrainie, która stanowiła odpowiedź na potrzeby uchodźców opuszczających Ukrainę i przybywających do Polski. W ramach Osi 10 znacząco spadło zainteresowania udziałem w projektach zarówno wśród osób bezrobotnych, jak i wśród przedsiębiorców i ich pracowników. Osoby bezrobotne nie były skłonne do podejmowania ryzyka związanego z rozpoczynaniem nowej działalności gospodarczej, natomiast przedsiębiorcy do przyjmowania osób na staż, prace interwencyjne czy też delegowania swoich pracowników do udziału w szkoleniach. Wzrost cen przyczynił się do wzrostu kosztów realizacji szkoleń oraz innych usług oferowanych w ramach projektów i utrudnił lub uniemożliwił ich realizację na poziomie pierwotnych założeń. Zaistniała potrzeba wprowadzenia zmian w niektórych projektach, polegających głównie na obniżeniu wartości docelowych wskaźników lub wydłużaniu terminów realizacji projektów.

Wskutek wybuchu pandemii, zajęcia i szkolenia były odkładane w czasie lub całkowicie odwoływane. Wystąpiły opóźnienia w realizacji zadań, problemy z rekrutacją, problemy z zachowaniem trwałości projektu. Pojawiały się trudności w uzyskiwaniu kwalifikacji przez uczestników projektu spowodowane zajęciami w formule online, wydłużył się czas oczekiwania na egzamin, sygnalizowano niską zdawalność egzaminów dot. nabycia kwalifikacji i jednocześnie odległe terminy ustalonych egzaminów

poprawkowych. IZ oraz IP podejmowały środki zaradcze tj. monitorowanie realizacji projektów, wydłużania okresu realizacji i terminu składania wniosków o płatność, aneksowanie umów, finansowania dodatkowych zajęć praktycznych, i egzaminów poprawkowych, zwiększania dofinansowania na przeciwdziałanie skutkom COVID-19, indywidualizację podejścia do danego problemu. W Działaniu 10.01 w ramach projektów PUP udzielano wsparcia polegającego na dofinansowaniu wynagrodzeń pracowników oraz kosztów prowadzenia działalności, natomiast w ramach projektów konkursowych, wspierano osoby, które utraciły zatrudnienie po 1 marca 2020 wskutek pandemii.

INNOWACJE, B+R

Mając na uwadze strategiczny wymiar projektu GUM oraz fakt, że w perspektywie 14-20 wiązało się z koniecznością przewyższania trudności jakie wygenerowały zdarzenia nadzwyczajne, inwestycja do publicznej infrastruktury badawczej w ramach PI1a podlega fazowaniu w ramach RPOWŚ14-20 i FEŚ21-27.

Istotną kwestią we wdrażaniu interwencji PI1b stanowi mniejszy niż przeciętnie w Polsce potencjał inwestycyjny świętokrzyskich firm. W ramach ogłaszanych naborów identyfikowano niskie zainteresowanie oraz niskiej jakości projekty dot. działalności B+R w MŚP. Wśród problemów należy wskazać: rezygnację z dofinansowania, przerywanie projektów B+R, przedłużanie terminów realizacji, wnioski o zmniejszanie wartości docelowych wskaźników, nieprawidłowości w projektach. IZ podejmowała działania zaradcze m.in. zaoferowanie w priorytecie inwestycyjnym 1b wsparcia na infrastrukturę B+R również w oparciu o pomoc de minimis co pozwalało na zwiększenie intensywności wsparcia.

AUDYT TEMATYCZNY I PŁATNOŚCI

W latach 21-23r. trwał audyt tematyczny Komisji Europejskiej nr DAC214PL1062, w związku z wydanym przez KE ostrzeżeniem wstrzymana była certyfikacja środków Programu w ramach OP 2, OP 4 i OP 9. Wpływało to na realizację przez IZ prognoz płatności i certyfikacji środków Programu. IZ RPOWŚ wdrożyła rekomendacje i zalecenia KE. W październiku 23r. KE zamknęła audyt uznając, iż wszelkie wymagane usprawnienia w systemie zarządzania i kontroli zostały wdrożone, a ustanowione procedury spełniają wymagania KE w tym zakresie.

OWES

Cofnięcie akredytacji Ośrodkom Wsparcia Ekonomii Społecznej spowodowało opóźnienie wdrażania interwencji, gdy w 2015 r. MRPiPS podpisała zarządzenie, zgodnie z którym wszystkie podmioty, które uzyskały status akredytowanego OWES utraciły go.

BAZA USŁUG ROZWOJOWYCH

Problemy z uruchomieniem Rejestru Usług Rozwojowych: niedostępność RUR przez PARP i Ministra właściwego do spraw rozwoju, który był podstawą do rozpoczęcia wdrażania PSF (popytowego systemu finansowania) w każdym regionie, przesunięcie terminu wyboru operatora na 2016 rok, w związku z zastrzeżeniami KE zgłoszonymi odnośnie sposobu funkcjonowania RUR. W rezultacie brak możliwości realizacji Działania 10.5 (PI 8v) w latach 14-15.

CEL TEMATYCZNY 8

Realizacja wsparcia w obszarze zdrowia. Konkursy na wdrożenie RPZ zostały ogłoszone dopiero w 2017 r., ze względu na ich wydłużony proces konstruowania i opiniowania przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. W celu zwiększenia efektywności realizacji działań IZ realizował liczne działania intensyfikacyjne, m.in. zwiększając ilość ogłaszanych konkursów oraz prowadząc szeroko zakrojone działania info-promo i konsultacji.

CEL TEMATYCZNY 9

Niezależnie od podejmowanych działań zainteresowanie realizacją projektów było zbyt niskie w stosunku do przyjętych założeń. Wynikało to m.in. z trudnej do objęcia wsparciem grupy docelowej, dla której w ostatnim czasie w sposób pozytywny zmieniły się warunki ekonomiczne. W 2018 r. wprowadzone zostały zmiany do RPOWŚ, mające na celu usprawnienie wdrażania działań w Osi 9 w kolejnych latach (m.in. wprowadzenie trybu pozakonkursowego w ramach PI 9i i 9iv). W efekcie podejmowanych działań udało się przyspieszyć kontraktację środków w Osi 9, a tym samym, stopniowo, również certyfikację.

b) Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych

Cele ram wykonania poszczególnych Osi priorytetowych zostały zrealizowane. Spośród 33 wskaźników ram wykonania Programu, zarówno wskaźników produktu jak i wskaźników finansowych, wartość celu końcowego powyżej 100% osiągnęło 31 z nich.

IZ na bieżąco prowadziła monitoring i podejmowała działania zmierzające do efektywnego wdrożenia inwestycji i zapewnienia realizacji celów końcowych Programu.

W odpowiedzi na bieżące wyzwania w perspektywie finansowej 2014-2020 przeprowadzono łącznie 12 modyfikacji Programu. Wobec pierwotnych założeń alokacja Programu została zwiększona o blisko 11 mln EUR. Wprowadzono dwie nowe Osi priorytetowe, których interwencja stanowiła odpowiedź na niespodziewane wydarzenia na świecie tj. pandemię COVID-19 oraz agresję Rosji na Ukrainę.

W ramach nowej OP12 *REACT-EU dla świętokrzyskiego* zrealizowano 19 projektów z obszaru poprawy efektywności energetycznej budynków publicznych, zgodnie z długoterminowymi celami wspieranymi przez politykę spójności. Łącznie na projekty te wykorzystano alokację w wysokości blisko 18,9 mln EUR.

W ramach nowej OP13 *CARE - wsparcie osób uciekających z Ukrainy* zrealizowano 15 inwestycji w zakresie mieszkalnictwa socjalnego oraz edukacji. Łącznie na projekty te wykorzystano alokację w wysokości blisko 2 mln EUR.

Wobec pierwotnych założeń istotnie zmieniła się kwota środków przeznaczonych na wsparcie zwrotne w RPOWŚ 2014-2020. W wyniku wewnętrznych przesunięć w ramach Programu alokacja Działania 2.6 EFRR (PI3c) zwiększyła się dwukrotnie, z pierwotnie zaprogramowanych 50 mln EUR do blisko 104 mln EUR.

7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ (art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W załączeniu.

8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH (art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Załącznik I. Model przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych

W załączeniu

9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), w przypadku gdy mające zastosowanie warunki wstępne nie zostały spełnione w momencie przyjmowania PO

Nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA (art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

10.1. Duże projekty

Tabela 12. Duże projekty – znajduje się w odrębnym arkuszu pliku w formacie xls.

Nie dotyczy RPOWŚ 2014 – 2020

10.2. Wspólne plany działania

Tabela 13. Wspólne plany działania – znajduje się w odrębnym arkuszu pliku w formacie xls.

Nie dotyczy RPOWŚ 2014 – 2020

11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

11.1. Informacje zawarte w części A i realizacja celów programu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

NR ID	Oś priorytetowa	Realizacja celów
1	Innowacje i Nauka	Alokacja środków zaplanowana na wsparcie innowacyjności, urynkowania i zwiększenia działalności B+R w przedsiębiorstwach została zakontraktowana. Znalazło to odzwierciedlenie w realizacji wskaźników zarówno finansowych (tabele 6 i 7) jak i rzeczowych (tabela 1, 3A i 5) Uwarunkowania społeczno – gospodarcze regionu dotyczące niedoinwestowania świętokrzyskiego sektora MŚP pod kątem zastosowania innowacji i wyników prac B+R, niskim wskaźnikiem udziału PKB w finansowaniu badań i prac rozwojowych (GERD) oraz innowacji w sektorze przedsiębiorczości (BERD), czy małą liczbą przedsiębiorstw innowacyjnych i wdrażających innowacje było istotnym wyzwaniem dla IZ. Ukierunkowanie wsparcia na wzrost innowacyjności w przedsiębiorstwach oraz efektywne wykorzystanie

		dostępnej wiedzy i badań naukowych w sektorze przedsiębiorczości stało się priorytetem w realizowanych działaniach. W ramach OP1 w PI1a wspierana była infrastruktura badawcza w jednostkach naukowych. O wsparcie mogły ubiegać się podmioty, wpisane w KT. W toku wdrażania jeden z podmiotów, wycofał się. W celu ograniczenia ryzyka braku wydatkowania środków IZ wolną alokację Dz.1.1. przeznaczyła na proj. budowy kampusu laboratoryjnego GUM. Flagowym projektem w zakresie publicznej infrastruktury badawczej był projekt pn. <i>Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar</i> realizowany przez GUM w partnerstwie z Politechniką Świętokrzyską. Dotyczył on budowy laboratoryjnej bazy badawczo-wdrożeniowej oraz nowoczesne wyposażenia aparaturowe przestrzeni laboratoryjnej GUM i Politechniki Świętokrzyskiej, co stworzyło warunki do współpracy pomiędzy profesjonalną i innowacyjną metrologią laboratoryjną, a gospodarką. Projekt dodatkowo był objęty wsparciem doradczym w ramach inicjatywy JASPERS. W związku z trudnościami z jakimi w trakcie realizacji projektu mierzył się Beneficjent, tj. rosnącymi cenami surowców oraz przerwanyimi łańcuchami dostaw w obliczu wojny w Ukrainie, nastąpił brak możliwości zakończenia niektórych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę aparatury pomiarowo-badawczej i wyposażenia powstającej infrastruktury do dnia 31.12.2023 r. Mając na uwadze strategiczny wymiar projektu oraz fakt, że wdrażanie projektów w perspektywie finansowej 2014-2020 było obarczone trudnościami jakie wygenerowały zdarzenia nadzwyczajne, zasadnym było umożliwienie fazowania projektu pn. <i>Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar – Etap I</i>, zapewniając możliwość jego realizacji i finansowania w podziale na dwie fazy, gdzie: 1) Faza I - realizowana i finansowana w perspektywie 2014-2020, natomiast 2) Faza II - realizowana i finansowana w ramach programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027, po spełnieniu określonych kryteriów wyboru, zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący FEŚ 2021-2027, do których zaliczyć należy w szczególności przesłanki o których mowa w art. 118a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060. W PI1b działania skupiały się na wzroście innowacyjności przedsiębiorstw poprzez zwiększenie wykorzystania i prowadzenia prac B+R oraz wdrożenia wyników prac B+R. Dofinansowywane były
--	--	--

		projekty wpisujące się inteligentne specjalizacje woj. świętokrzyskiego. W początkowym etapie realizacji Programu, wśród głównych barier wdrożeniowych była bardzo niska jakość prac B+R, co powodowało znaczną liczbę wniosków o dofinansowanie odrzucanych na etapie oceny. W związku z zaangażowaniem ekspertów w proces oceny nastąpiło jego znaczne wydłużenie. IZ ograniczając ryzyko braku wydatkowania środków dopuściła oprócz prac B+R inwestycje w infrastrukturę B+R. Ponadto zmieniono i usprawniono ocenę poprzez zaangażowanie eksperta + pracownika oddziału merytorycznego IZ, co przyniosło wymierne efekty w postaci większej ilości projektów przyjętych do realizacji. Spośród zastosowanych przez IZ rozwiązań sprzyjających kontraktacji środków na podkreślenie zasługuje również fakt wsparcia w PI1b na inwestycje w infrastrukturę B+R również w oparciu o pomoc de minimis, co pozwoliło na zwiększenie intensywności wsparcia w porównaniu do tej wynikającej z art. 14 GBER. Znaczącymi problemami na etapie wdrażania sygnalizowanymi przez beneficjentów był utrzymujący się wzrost cen na rynku produktów i usług budowlanych, uniemożliwiający realizację inwestycji w ramach założonych budżetów i harmonogramów. W odpowiedzi na ten problem, IZ dokonywała indywidualnych uzgodnień dot. możliwych do zaakceptowania zmian w projektach. W ramach celu OP1 dotyczącego urynkwienia działalności badawczo – rozwojowej na uwagę zasługuje wskaźnik dot. <i>Nakładów na działalność B+R w relacji do PKB</i> który wzrósł z 0,36 % w 2021 roku do 0,64% w 2023. Natomiast w celu szczegółowym skoncentrowanym na zwiększeniu aktywności B+R w przedsiębiorstwach wskaźnik strategiczny <i>Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB</i> wyniósł 0,43% w stosunku do 0,16 w roku 2010. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż na powyższe wartości miało wpływ wiele czynników zewnętrznych poza wsparciem kierowanym ze środków funduszy europejskich. Wskaźniki zrealizowane w OP1 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość została osiągnięta powyżej 120% wartości docelowej: <i>Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R – 133 %</i>
--	--	--

		Wartość wskaźnika została przekroczona z uwagi na fakt, iż w ramach projektu realizowanego przez Główny Urząd Miar w kosztach partycypowała również Politechnika Świętokrzyska jako partner projektu. <i>Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI) – 143%</i> <i>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub bada i rozwoju (CI) – 180%</i> <i>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI) – 423%</i> W ramach powyższych wskaźników beneficjenci założyli wyższą wartość w realizowanych przez siebie projektach niż zostało to oszacowane w metodologii pomiaru, na podstawie której oszacowano wartość w RPOWŚ 2014-2020. Powyższe przekroczenia należy traktować jako efektywne wsparcie w obszarze B+R.
2	Konkurencyjna gospodarka	Alokacja środków ukierunkowanych na wzrost poziomu konkurencyjności MŚP została zakontraktowana. Znalazło to odzwierciedlenie w realizacji wskaźników zarówno finansowych (tabele 6 i 7) jak i rzeczowych (tabela 1, 3A i 5). Luki finansowe w dostępie MŚP do kapitału, czy wzrost poziomu konkurencyjności MŚP oparty na zwiększonym wykorzystaniu rozwiązań innowacyjnych w prowadzonej działalności gospodarczej były podstawą do określenia celów OP2. IZ skoncentrowała swoje wsparcie na poprawie warunków rozwoju MŚP, podniesieniu ich potencjału eksportowego i zwiększeniu aktywności na rynkach zagranicznych oraz wzroście zastosowania technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK). W ramach PI3a realizowane były działania dotyczące wsparcia Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) mające na celu rozszerzenie lub podniesienie jakości ich usług, świadczonych dla MŚP. W początkowej fazie realizacji wsparcia problemem okazał się przyjęty schemat pomocy de minimis z którego w związku ze swoją działalnością IOB i wykorzystaniem maksymalnego pułapu 200 tys EUR, nie mogły w pełni skorzystać. Stało się to istotną barierą w pozyskaniu środków, umożliwiających stworzenie pakietu usług, odpowiadających potrzebom przedsiębiorstw. IOB koncentrowały się zatem na pozyskaniu środków na cele lokalowe. Spowodowało to brak pełnego wykorzystania środków zaplanowanych w ramach PI3a i konieczność realokacji do PI3c. W ramach PI3b w związku z brakiem zainteresowania tworzeniem nowych modeli biznesowych (brak

		WND) środki dedykowane temu rodzajowi wsparcia zostały przeniesione na wsparcie IF (PI3c). W ramach PI3c realizowano wsparcie w formie zwrotnej (instrumenty finansowe) wobec braku zainteresowania pośredników finansowych poręczeniową formą wsparcia (brak rozstrzygnięcia przetargu BGK) w ramach renegotjacji Programu, środki zostały przeniesione na pożyczki. Na przestrzeni 2021 roku w celu łagodzenia skutków pandemii COVID-19 dokonywano dalszych przesunięć środków do PI3c na IF. Negatywnym skutkiem pandemii w ramach PI3a były problemy z kontynuacją realizowanych już projektów i rozwiązywaniem umów. Środki uwalniane w ten sposób IZ realokowała do PI3c (IF). Utrzymujący się od początku 2020 roku stan pandemii COVID-19, trudna sytuacja społeczno-gospodarcza oraz konieczność zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców województwa, a także łagodzenia negatywnego wpływu pandemii na realizację projektów, w ramach dostępnych środków RPOWŚ, IZ utworzyła pakiet dedykowanych działań, tj. Świętokrzyską Tarczą Antykryzysową. Pakiet osłonowy na rzecz przedsiębiorców dotyczył wsparcia na rynku pracy, samozatrudnienia oraz świętokrzyskich przedsiębiorców, poprzez: <i>pożyczki płynnościowe i inwestycyjno-obrotowe</i> udzielane na bardzo preferencyjnych warunkach m.in. na zakup sprzętu, sfinansowanie prac budowlanych czy zapłatę wynagrodzeń pracowników. <i>dotacje na finansowanie kapitału obrotowego MŚP.</i> W zakresie dotacji przeprowadzono w 2020 r. dwa nabory wniosków o dofinansowanie dla przedsiębiorstw, które zostały poszkodowane w związku z wystąpieniem pandemii oraz odnotowały spadek przychodów ze sprzedaży <i>wsparcie doradcze</i> mające na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii w ramach realizowanego projektu Popytowy System Innowacji – rozwój MŚP w regionie świętokrzyskim. W ramach celu OP2 dotyczącego poprawy warunków dla rozwoju MŚP wskaźnik <i>Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w stosunku do PKB</i> wyniósł 6,3% i okazał się niższy od prognozowanej wartości bazowej. Z pewnością jest to efekt zahamowania aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw w związku wybuchem pandemii, która wywołała lawinę niepożądanych skutków np. wzrost cen towarów i ich niedobory czy wzrost cen usług. W ramach celu dotyczącego zwiększenia zastosowania TIK w działalności przedsiębiorstw wskaźnik określający <i>Wartość eksportu dla MŚP</i> wyniósł 5 027 mln PLN. Wartość bazowa okazała się
--	--	---

		znacznie niedoszacowana a osiągnięty poziom wskaźnika świadczy o wzroście konkurencyjności świętokrzyskiego sektora MŚP. Znacznie wzrósł też wskaźnik określający innowacyjność w przedsiębiorstwach sektora MŚP dotyczący <i>Średniego udziału przedsiębiorstw innowacyjnych - w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych i z sektora usług</i> osiągając 29,2% przy prognozowanych 13,9%. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż na powyższe wartości miało wpływ wiele czynników zewnętrznych poza wsparciem kierowanym ze środków funduszy europejskich. Wskaźniki zrealizowane w OP2 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość została osiągnięta powyżej 120% wartości docelowej: Wskaźnik produktu: <i>Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI) – 329%</i> <i>Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI) – 196,%</i> <i>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje w związku z pandemią COVID-19 [CV26] – 273%</i> <i>Liczba MŚP objętych wsparciem bezzwrotnym (dotacje) finansującym kapitał obrotowy w związku z COVID-19 [CV22] – 273%</i> <i>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI) – 216%</i> <i>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI) – 136%</i> W przypadku powyższych wskaźników IZ w ramach dostępnych środków udzieliła wsparcia większej liczbie przedsiębiorstw niż zostało to oszacowane w metodologii pomiaru, na podstawie której oszacowano wartości w RPOWŚ 2014-2020. <i>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI) – 268%</i> <i>Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI) – 125%</i>
--	--	--

		<i>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI) – 129%</i> <i>Wartość wsparcia innego niż bezzwrotne (instrumenty finansowe) dla MŚP finansującego kapitał obrotowy w związku z COVID-19 (całkowite koszty publiczne) [CV 21] – 149%</i> Nadwykonanie powyższych wskaźników wynika z faktu, iż Beneficjenci założyli wyższą wartość wskaźnika niż oszacowano w metodologii pomiaru, wartości w RPOWŚ 2014-2021.
3	Efektywna i zielona energia	Alokacja środków ukierunkowanych na działania pro środowiskowe została zakontraktowana. Znalazło to odzwierciedlenie w realizacji wskaźników zarówno finansowych (tabele 6 i 7) jak i rzeczowych (tabela 1, 3A i 5). Wychodząc naprzeciw słabemu wykorzystaniu lokalnych zasobów energii odnawialnej, pomimo korzystnych warunków naturalnych, wysokiej energochłonności w powiązaniu z rosnącymi cenami energii oraz zaostrzającymi się wymogami w zakresie ochrony środowiska wpływającymi niekorzystnie na konkurencyjność przedsiębiorstw, przestarzałym rozwiązaniom technologicznym w budownictwie publicznym i mieszkaniowym czy emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, IZ zdecydowała o koncentracji wsparcia w OP3 na: -zwiększeniu udziału energii produkowanej z OZE w ogólnej produkcji energii w woj./PI4a -poprawie efektywności energetycznej przedsiębiorstw prowadzących działalność w woj./PI4b -poprawie efektywności energetycznej budynków publicznych oraz sektora mieszkaniowego-PI4c -ograniczeniu emisji pyłów i substancji szkodliwych do atmosfery/PI4e, W ramach PI4a położono nacisk na realizację projektów dot. wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej ze wszystkich źródeł odnawialnych wraz z przyłączeniem do sieci dystrybucyjnej, budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw, budowy i modernizacji jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z wysokiej kogeneracji z OZE, budowy i modernizacji jednostek wytwarzania energii elektrycznej, ciepła i chłodu w trigeneracji z OZE. Na etapie realizacji wsparcia z uwagi na zmianę regulacji prawnych pojawiły się problemy z realizacją projektów parasolowych - tendencja rezygnacji z instalacji do produkcji energii ciepłej na rzecz instalacji do produkcji energii elektrycznej. Problemem była również istotna skala rezygnacji partnerów w projektach

		realizowanych w tej formule. W celu efektywnego wykorzystania środków niewykorzystana alokacja została przeniesiona do PI4e Działania PI4b dotyczyły poprawy efektywności energetycznej w MSP poprzez modernizację linii produkcyjnych, modernizację energetyczną budynków, stosowanie energooszczędnych technologii produkcji. Na początkowym etapie realizacji wsparcia obserwowano brak zainteresowania przedsiębiorstw projektami dotyczącymi poprawy efektywności energetycznej i wykorzystaniem OZE w modernizacji energetycznej budynków. IZ przeprowadziła spotkania informacyjno-szkoleniowe co w krótkim czasie przyniosło oczekiwane efekty. Na etapie wdrażania istotnym problemem okazała się bardzo niska jakość przygotowywanych przez zewnętrzne podmioty na potrzeby projektu audytów energetycznych. W konsekwencji duża skala ich odrzucania i konieczność poprawy. Kolejnym problemem okazał się drastyczny wzrost cen i braki w dostępności materiałów budowlanych oraz wysokie ceny robót budowlanych. Spowodowało to lawinową rezygnację z realizacji umów. IZ ogłosiła kolejny nabór na kwotę uwolnionych środków. W PI4c wspierana była głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych w oparciu o wyniki audytów energetycznego (np. ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi, oświetlenia, przebudowa systemów grzewczych, izolacja pokrycia dachowego). W PI4c problemem na wstępnym etapie realizacji było znikome zainteresowanie projektami przez beneficjentów (spółdzielnie/wspólnoty mieszkaniowe) oraz niska jakość merytoryczna wniosków składanych przez te podmioty. Natomiast w PI 4e działania obejmowały realizację planów niskoemisyjnych, np. modernizację oświetlenia ulicznego, budowę, modernizację sieci ciepłowniczej, wymianę źródeł ciepła, mikrogenerację, działania info-promo, kampanie promujące budownictwo zeroemisyjne i pasywne. Już na wstępnym etapie wdrażania okazało się, iż zaplanowana na te działania alokacja jest niewystarczająca, czego konsekwencją było realokowanie środków zarówno z OP4 jak i OP7. Ponadto barierą okazały się wynikające z UP ograniczenia w zakresie realizacji proj. dotyczących infrastruktury transportu publicznego (tylko do transportu miejskiego). Dodatkowo pojawiły się opóźnienia realizacji kompleksowych proj. infrastruktury transportu publicznego (tabor, infrastruktura drogowa, ścieżki rowerowe) - problemy na etapie uzyskiwania decyzji administracyjnych.
--	--	--

		W ramach celu szczegółowego dotyczącego zwiększenia udziału energii produkowanej z OZE w ogólnej produkcji energii w województwie wskaźnikiem strategicznym jest <i>Udział produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem</i>, który wyniósł 28,6% wobec prognozowanych 19% na koniec 2023 roku. Cel szczegółowy dotyczący zwiększonej efektywności energetycznej przedsiębiorstw prowadzących działalność w województwie świętokrzyskim monitorowany wskaźnikiem <i>Zużycie energii elektrycznej na 1 mln zł PKB</i> osiągnął wartość 0,06 GWh przy 0,12 prognozowanej wartości. Cel szczegółowy określony jako zwiększona efektywność energetyczna budynków publicznych oraz sektora mieszkaniowego monitorowany przy użyciu wskaźnika <i>Sprzedaż energii cieplnej na cele komunalno-bytowe ogółem</i> wyniósł 3 473 642 GJ przy 4 milionach wartości prognozowanej na 2023r. Zaś w ramach celu dot. ograniczonej emisji pyłów i substancji szkodliwych do atmosfery realizacja wskaźnika <i>Wartość średniej rocznej emisji dla pyłu PM10</i> wyniosła 21,37 µmg/m³ przy prognozowanych 32 jednostkach. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż na powyższe wartości miało wpływ wiele czynników zewnętrznych poza wsparciem kierowanym ze środków funduszy europejskich. Wskaźniki zrealizowane w OP3 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość została osiągnięta powyżej 120% wartości docelowej: Wskaźnik produktu: <i>Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – 132%</i> <i>Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI) – 122%</i> <i>Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI) – 144%</i> Wskaźnik został osiągnięty na wyższym niż zakładano poziomie w związku z zamianą instalacji paneli solarnych (energia cieplna) na panele fotowoltaiczne (energia elektryczna) jaka miała miejsce w przypadku projektów parasolowych realizowanych w ramach PI4a. <i>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI) – 157%</i>
--	--	---

		Wzrost kosztów inwestycji prywatnych związany był m.in. z pandemią COVID oraz wojną w Ukrainie co spowodowało, iż całkowita wartość wkładu prywatnego w projekty objęte wsparciem wzrosła. <i>Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 121%</i> <i>Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI) – 142%</i> <i>Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI) – 147%</i> Biorąc pod uwagę przesunięcia części alokacji w ramach Działań z Osi 3 oraz realokację z Osi priorytetowych 4 i 7 na dofinansowanie projektów z Działania 3.3 (PI 4c), zwiększeniu uległa wartość przedmiotowego wskaźnika. W wyniku zwiększenia alokacji na PI 4c możliwe było objęcie wsparciem większej liczby projektów znajdujących się na liście rezerwowej, a tym samym budynków, co wygenerowało większe oszczędności w zakresie zużycia energii pierwotnej. <i>Liczba zmodernizowanych źródeł oświetlenia ulicznego – 146%</i> Oszczędności na projektach dotyczących modernizacji oświetlenia ulicznego pozwoliły na rozszerzanie zakresów rzeczowych projektów o dodatkowe punkty oświetleniowe. Ponadto uwzględniane wcześniej przy szacowaniu wskaźnika ryzyka zostały w dużym stopniu zniwelowane. <i>Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym – 133%</i> Oszczędności na projektach dotyczących zrównoważonej mobilności miejskiej pozwoliły na zakup większej liczby autobusów. Ponadto, uwzględniane wcześniej przy szacowaniu wskaźnika ryzyka zostały w dużym stopniu zniwelowane. <i>Długość ścieżek rowerowych – 152%</i> Oszczędności na projektach dotyczących zrównoważonej mobilności miejskiej pozwoliły wybudować większą długość ścieżek rowerowych. <i>Liczba zmodernizowanych dworców i centrów przesiadkowych – 125%</i> W ramach dostępnej alokacji udało się zmodernizować dodatkowe centrum przesiadkowe. <i>Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI) – 131%</i>
--	--	--

		Większa Liczba zmodernizowanych źródeł oświetlenia ulicznego oraz większa liczba zakupionych (wymienionych) jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym wygenerowała większe oszczędności w zakresie redukcji emisji CO2.
4	Dziedzictwo naturalne i kulturowe	Alokacja środków ukierunkowanych na wsparcie dziedzictwa naturalnego i kulturowego regionu została zakontraktowana. Znalazło to odzwierciedlenie w realizacji wskaźników zarówno finansowych (tabele 6 i 7) jak i rzeczowych (tabela 1, 3A i 5). Wśród stojących przez IZ wyzwań na jakie odpowiedzią były działania przewidziane do realizacji w OP4 znalazły się: zagrożenie powodziowe skorelowane z brakami w wyposażeniu służb ratunkowych, relatywnie niska dostępności sieci kanalizacyjnej, bardzo niski poziom selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, konieczność wypełnienia zobowiązań wynikających z prawodawstwa wspólnotowego w obszarze oczyszczania ścieków (91/271/EWG) oraz gospodarowania odpadami (dyrektywa 2008/98/WE) czy obserwowany wzrost ruchu turystycznego. Odpowiedzą na powyższe było wsparcie przewidziane w ramach OP4 a polegające na zwiększeniu: - skuteczności przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych i usuwania skutków katastrof/PI5b -udziału odpadów zebranych selektywnie/PI6a -odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dot. ścieków komunalnych/PI6b -dostępności zasobów kulturowych regionu/PI6c. W ramach PI5b dofinansowywana była budowa infrastruktury przeciwpowodziowej, tworzone były systemy wczesnego reagowania i ratownictwa w przypadku wystąpienia katastrof, a także zakup sprzętu dla służb ratunkowych. Istotnymi utrudnieniami w realizacji interwencji były opóźnienia w przyjęciu aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami (aPGW), co opóźniło ogłoszenie konkursu na zbiorniki małej retencji. Dodatkowo był to warunek uniemożliwiający zawarcie umów w tym obszarze ze względu na niezgodność aPGW z Dyrektywą Wodną, co skutkowało brakiem zatwierdzenia aktualizacji przez KE. Kolejnym istotnym czynnikiem na który IZ nie miała wpływu była zmiana formy prawnej jedynego beneficjenta tj. Wód Polskich. W tym obszarze prowadzona była procedura oceny Jaspers pozostałego projektu PGW Wody Polskie dot. polderów zalewowych, której proces istotnie się wydłużał. IZ prowadziła jego stały monitoring.

		W ramach PI6a realizowane były działania polegające na poprawie gospodarowania odpadami, budowie instalacji do termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych. W tym zakresie utrudnieniem w realizacji okazała się demarkacja RPO z POIŚ w proj. na selektywną zbiórkę odpadów dotycząca maksymalnej wartości kosztów kwalifikowalnych i liczby mieszkańców przypadających na PSZOK. Nałożyły się na to problemy prawne w regionie związane z aktualizacją Wojewódzkiego planu gospodarki odpadami (WPGO). Wobec braku zainteresowania projektami dot. odpadów niebezpiecznych oraz budowy PSZOK IZ podjęła decyzje o zmniejszeniu alokacji PI. W ramach PI6b wsparcie koncentrowało się na budowie instalacji do zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w aglomeracjach od 2 - 10 tys. RLM, ujętych w KPOŚK. Warunek ten był na tyle istotny, że ograniczył możliwości aplikacji z powodu braku inwestycji w KPOŚK i/lub współczynnika koncentracji. Spowodowało to wyczerpanie potencjału absorpcyjnego beneficjentów (JST) i wymusiło zmniejszenie alokacji PI. W PI6c realizowano wsparcie dotyczące wzmocnienia potencjału województwa w kontekście ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego i naturalnego co ma bezpośredni wpływ na zwiększenie wykorzystania zasobów kulturowych w celu rozwoju społeczno – gospodarczego regionu. Na ten obszar szczególnie wpływ miał wybuch pandemii COVID-19, który determinował realizację założonych do osiągnięcia wskaźników. PI6d ukierunkowany był na wsparcie obszarów cennych przyrodniczo, w tym objętych formami ochrony przyrody (parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów NATURA 2000, obszarów chronionego krajobrazu) a także na inwestycje dotyczące wyposażenia i bazy technicznej tych obiektów, oraz opracowywania planów ochrony i planów zadań ochronnych. Na interwencje w tym obszarze w największym stopniu wpłynął wzrost cen towarów i usług budowlanych, na co odpowiedzą ze strony IZ były indywidualne rozpatrywane zgody na zwiększenie dofinansowania. Pierwszym z celów odzwierciedlającym wpływ zaplanowanej w OP4 interwencji była zwiększona skuteczność przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych oraz usuwania skutków katastrof. Wskaźnik strategiczny obrazujący realizację celu to <i>średni czas reakcji służb ratowniczych od momentu przyjęcia zgłoszenia</i> który osiągnął wartość 9,95 min. przy 7 minutach prognozowanej wielkości. Miarą celu szczegółowego dotyczącego zwiększenia udziału odpadów zebranych selektywnie był wskaźnik <i>Odpady zebrane selektywnie w</i>
--	--	---

		<i>relacji do ogółu odpadów komunalnych</i>, który osiągnął wartość 35%. Jest to wynik znacznie wyższy od wartości bazowej z 2012 r. (7,8%), jednak nie osiągnął on poziomu zakładanego tj. 50%. W przypadku celu zakładającego zwiększenie odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych, miernik dotyczący <i>odsetka ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków</i> wyniósł 69,9%, (wobec 63,6% zakładanej wartości), a miernik dotyczący <i>odsetka ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej</i> osiągnął wartość 61,3% przy 62% szacowanych na koniec 2023 roku. W przypadku celu dotyczącego zwiększenia dostępność zasobów kulturowych regionu wybuch pandemii COVID-19 i długotrwanie związane z tym ograniczenia były bezpośrednim powodem braku realizacji zakładanej wartości wskaźnika dotyczącego <i>liczby odwiedzających instytucje kultury (w tym: zwiedzający muzea; widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych, uczestnicy imprez w domach, ośrodkach kultury, świetlicach oraz czytelnicy w bibliotekach)</i>, który osiągnął wartość 1,83 mln osób przy zakładanych 2,39 mlnosób. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż z pewnością wartości te będą rosły rokrocznie. Celem zdefiniowanym jako utrzymanie obszary cenne przyrodniczo oraz wykorzystanie lokalnych i regionalnych zasobów przyrodniczych, w ramach którego realizowany był wskaźnik dotyczący <i>udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem</i> został osiągnięty na poziomie 64,9% z 64,7% prognozowanej wielkości. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż na powyższe wartości miało wpływ wiele czynników zewnętrznych poza wsparciem kierowanym ze środków funduszy europejskich. Wskaźniki zrealizowane w OP3 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość docelowa została osiągnięta powyżej 20%: Wskaźnik produktu: <i>Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI) – 149%</i> Wskaźnik realizowany w ramach jednego projektu PGW Wody Polskie. Wyższa niż zakładana wartość wskaźnika wynika z faktycznej rzeczowej realizacji projektu. <i>Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów – 250%</i> Osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika na wyższym niż szacowano poziomie wynika z większego niż zakładano
--	--	--

		zainteresowania ze strony zakładów zagospodarowania odpadami komunalnymi realizacją projektów z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (IZ przeprowadziła łącznie 3 nabory z tego zakresu), w przeciwieństwie do JST, których potrzeby w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych okazały się dużo mniejsze niż szacowano. <i>Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych – 150%</i> Osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika na wyższym niż zakładano poziomie wynika z większego niż szacowano zainteresowania beneficjentów realizacją tego typu inwestycji, dla których wymogi w zakresie zgodności z KPOŚK były mniejsze niż w odniesieniu do sieci kanalizacyjnej. Ponadto w ramach tego zakresu interwencji IZ przeprowadziła łącznie aż 5 naborów. <i>Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej – 145%</i> Osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika na wyższym niż zakładano poziomie było możliwe dzięki konsekwentnemu powtarzaniu przez IZ naborów z tego zakresu (w ramach gospodarki wodno-kanalizacyjnej przeprowadzono łącznie 5 naborów do wyczerpania potencjału w tym obszarze). <i>Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI) – 141%</i> W wyniku realizacji projektów wartość wskaźnika została osiągnięta na wyższym poziomie niż początkowo oszacowano. Wykonanie wskaźnika w czasie pandemii było zagrożone, jednakże po pandemii zainteresowanie atrakcjami turystycznymi i dziedzictwem kulturowym i naturalnym znacznie wzrosło. <i>Liczba wspartych form ochrony przyrody – 143%</i> Przekroczenie szacowanej wartości docelowej wskaźnika jest bezpośrednią konsekwencją kompleksowego charakteru projektu realizowanego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Kielcach, gdzie w ramach tylko tego jednego projektu (łącznie w ramach działania zrealizowano 4 projekty), wsparciem objęto aż 42 formy ochrony przyrody. <i>Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony (CI) – 145%</i> Przekroczenie szacowanej wartości docelowej wskaźnika jest bezpośrednią konsekwencją kompleksowego charakteru projektu realizowanego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Kielcach, gdzie w ramach tylko tego jednego projektu (łącznie w
--	--	--

		ramach działania zrealizowano 4 projekty), wsparciem objęto powierzchnię siedlisk na poziomie 50 ha. W ramach tego projektu zwiększano również zakres rzeczowy inwestycji.
5	Nowoczesna komunikacja	Alokacja środków ukierunkowanych na poprawę połączeń komunikacyjnych w regionie została zakontraktowana. Znalazło to odzwierciedlenie w realizacji wskaźników zarówno finansowych (tabele 6 i 7) jak i rzeczowych (tabela 1, 3A i 5). Wobec zdiagnozowanych w regionie niespójności infrastruktury systemu transportowego, powodujących ograniczenia w dostępności transportowej głównym problemem okazało się słabe powiązanie z głównymi szlakami transportowymi o znaczeniu krajowym i europejskim. Wobec powyższego w OP5 skoncentrowano wsparcie na zwiększeniu dostępności transportowej i poprawy bezpieczeństwa regionalnej sieci drogowej uzupełniającej sieć TEN-T-PI7b oraz poprawie stanu połączeń kolejowych w regionie-PI7d. W ramach PI7b interwencje ukierunkowane były na wsparcie dróg wojewódzkich poza obszarem KOF, które ze względu na swój przebieg odgrywały istotną rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu oraz stanowiły połączenie z siecią TEN-T. Na początkowym etapie realizacji interwencji pojawiły się trudności z uwagi na protesty mieszkańców na etapie uzyskiwania pozwoleń na realizację inwestycji. Ocena merytoryczna jednego z projektów została zawieszona na blisko rok do momentu uzyskania Zezwolenia na Realizację Inwestycji Drogowej. Znaczny wzrost cen na rynku robót budowlanych powodował konieczność powtarzania procedur przetargowych co skutkowało koniecznością aneksowania terminu zakończenia realizacji rzeczowej projektów. W ramach PI 7d założono wsparcie inwestycji dotyczących budowy, modernizacji oraz w uzasadnionych przypadkach rewitalizacji sieci kolejowej poza siecią TEN-T oraz wsparcie infrastruktury dworcowej tj. budowa, przebudowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych kolejowych i kolejowo-drogowych poza siecią TEN-T. Na etapie realizacji interwencji z uwagi na wartość złożonych ofert przekraczających budżet projektu, beneficjent PKP PLK SA zmuszony był do zmiany zakresu rzeczowego projektu. IZ wyraziła zgodę przychylając się jednocześnie do wniosku o zwiększenie poziomu dofinansowania. Warunkowało to zagrożenie realizacji inwestycji. W ramach OP5 zdefiniowano dwa cele szczegółowe. Jedne dotyczą zwiększonej dostępności transportowej i podniesienia bezpieczeństwa regionalnej sieci drogowej uzupełniającej sieć TEN-T, którego realizację monitorowano przy użyciu wskaźnika WDDT II (wskaźnik drogowej dostępności –liczony na bazie WMDT). Ostatni

		dostępny w statystykach publicznych pomiar wartości tego wskaźnika dla roku 2020 wyniósł 31,23, przy 34,38 prognozowanych na koniec 2023r. W ramach drugiego celu szczegółowego jakim był poprawiony stan połączeń kolejowych w regionie, wskaźnik odnoszący się do kolejowej dostępności transportowej osiągnął poziom 28,8 przy prognozowanej wartości 36,50. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż na powyższe wartości miało wpływ wiele czynników zewnętrznych poza wsparciem kierowanym ze środków funduszy europejskich. Wskaźniki zrealizowane w OP3 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość docelowa została osiągnięta powyżej 20%: Wskaźnik produktu: <i>Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI) – 123%</i> W ramach dostępnej w programie alokacji IZ zidentyfikowała w Kontrakcie programowym kolejne projekty, których realizacja przyczyniła się do osiągnięcia wskaźnika na wyższym niż zakładano poziomie. Ponadto na wartość docelową miały wpływ ostateczna dokumentacja projektowa i faktyczna realizacja (obmiary powykonawcze).
6	Rozwój miast	Alokacja środków ukierunkowanych na zrównoważony rozwój miasta Kielce i jego obszaru funkcjonalnego została zakontraktowana. Znalazło to odzwierciedlenie w realizacji wskaźników zarówno finansowych (tabele 6 i 7) jak i rzeczowych (tabela 1, 3A i 5). OP 6 to cztery cele tematyczne CT4 (PI4c i 4e), CT6 (PI6d), CT7 (PI7b), CT9 (PI9B) oraz CT10 (PI10a). Oś z wyłączeniem PI 9b dot. rewitalizacji w całości dedykowana Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Obszarem realizacji ZIT było 12 JST, które przystąpiły do Porozumienia określającego zasady współpracy przy programowaniu i wdrażaniu Strategii ZIT KOF oraz jej współfinansowania i realizacji. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy strategicznej KOF głównym celem OP 6 było stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju miasta Kielce i jego obszaru funkcjonalnego oraz poprawa jakości życia mieszkańców z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska. Wśród szeregu wyzwań rozwojowych OP 6 ukierunkowano na:

		- zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze użyteczności publicznej na obszarze KOF-PI4c - obniżenie emisji substancji szkodliwych do powietrza na obszarze KOF-PI4e - zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów przyrodniczych KOF-PI6d - zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego na obszarze KOF-PI7b - wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego, fizycznego i przestrzennego obszarów miejskich, w tym przemysłowych-PI9b - zwiększenie dostępności infrastruktury szkolnictwa zawodowego i edukacji ustawicznej-PI10a. W związku z dużym zapotrzebowaniem na wsparcie w zakresie modernizacji energetycznej obiektów użyteczności publicznej wskazanych przez JST tworzące ZIT, jak również uwarunkowania wynikające ze Strategii ZIT KOF, interwencja PI4c dotyczyła wsparcia kompleksowych projektów z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne wyłącznie w budynkach użyteczności publicznej. Realizacja PI4e dla ZIT KOF wynikała bezpośrednio ze strategii ZIT KOF jak również z przygotowywanych przez samorządy planów gospodarki niskoemisyjnej, obejmujących m.in.: przeciwdziałanie zmianom klimatu, zaopatrzenie w energię i jej zużycie oraz promowanie „czystego” transportu w miastach, uwzględniającego rosnące potrzeby mobilności mieszkańców Kielc i jego obszaru funkcjonalnego. Głównym typem interwencji była modernizacja oświetlenia miejskiego, a co za tym idzie zwiększenie efektywności energetycznej oraz redukcji zanieczyszczeń. W ramach PI4e realizowane były również działania z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej (w tym ścieżki rowerowe, centra przesiadkowe). W celu poprawy i ochrony obszarów cennych przyrodniczo oraz ich wykorzystania dla rozwoju turystyki w PI6d realizowano inwestycje dotyczące podniesienia standardu bazy technicznej i wyposażenia parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. , parki miejskie, ogrody botaniczne, geoparki i ekoparki czy budowy i modernizacji niezbędnej infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Rozwój przestrzenny miasta oraz jego funkcjonalne powiązanie z gminami sąsiadującymi wymagały wprowadzenia rozwiązań w obszarze infrastruktury transportowej, w tym drogowej. W ramach
--	--	--

		PI7b realizowano inwestycje dotyczące budowy oraz przebudowy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu drogowego na tych drogach. PI10a koncentrował się na wsparciu infrastruktury edukacyjnej, służącej kształceniu zawodowemu i uczeniu się przez całe życie z uwzględnieniem infrastruktury ośrodków i centrów egzaminacyjnych. W ramach tej interwencji zrealizowano projekt, którego celem była budowa Centrum Kształcenia Zawodowego - CK Technik, jednej z najważniejszych inwestycji edukacyjnych w Kielcach i regionie świętokrzyskim. W jego ramach powstała baza technodydaktyczna o powierzchni prawie 8000 m² umożliwiająca naukę zawodu oraz prowadzenie kursów kwalifikacyjnych dla wielu zawodów, co pozwala na kształcenie w jednym miejscu specjalistów w wielu dziedzinach. Poza formułą ZIT w ramach OP6 realizowano interwencje dotyczące poprawy estetyki funkcjonalnej przestrzeni publicznej oraz podniesienia atrakcyjności miast. W ramach PI9b wsparcie udzielane było na projekty wynikające z Lokalnych Planów/Programów Rewitalizacji, zatem działania rewitalizacyjne obszarów zdegradowanych stanowiły elementem całościowej wizji rozwoju miasta. Zakresem swym obejmowały przebudowę, adaptację zdegradowanych budynków, obiektów, terenów i przestrzeni w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych. Wdrażanie interwencji było opóźnione ze względu na wydłużający się proces legislacyjny na szczeblu krajowym. Mimo rozstrzygnięcia pierwszego konkursu dopiero w grudniu 2017 roku cele priorytetu zostały zrealizowane. W początkowej fazie realizacji OP6 kluczowe znaczenie miało opracowanie dokumentów strategicznych, ustalenie zasad współpracy w ramach Porozumienia KOF, przygotowanie harmonogramów naborów oraz wypracowanie procedur oceny projektów. Brak zadawalającego tempa wdrażania interwencji w kontekście przeglądu śródkresowego programu był powodem opracowania, wdrażania i monitorowania <i>Planu naprawczego dla wdrażania instrumentu ZIT w województwie świętokrzyskim</i>. Jego efekty były wymierne a ewaluacja ex-post Strategii ZIT KOF na lata 2014-2020 opracowana w lipcu 2025 r. przez zewnętrzną firmę potwierdziła skuteczną realizację założonych celów rozwojowych na obszarze KOF. ZIT okazały się efektywnym narzędziem integrującym działania gmin KOF, przyczyniając się do podniesienia konkurencyjności regionu i jakości życia mieszkańców oraz umacniając współpracę samorządów (co stanowi trwały rezultat
--	--	---

		wykraczający poza same projekty infrastrukturalne). Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia zostały zrealizowane pomimo początkowych trudności, a doświadczenie zdobyte podczas wdrażania ZIT stanowi solidną podstawę dla dalszych wspólnych inicjatyw w kolejnych latach. Cele postawione do realizacji w ramach OP6 w związku z ich ograniczonym wpływem na ostateczną wartość mierników można uznać za osiągnięte. W przypadku zwiększenia efektywności energetycznej w sektorze użyteczności publicznej na obszarze KOF wskaźnik <i>sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku w budynkach użyteczności w obszarze wchodzącym w skład KOF</i> osiągnął poziom 373 466 GJ przy wartości szacowanej 135 932. Znacznie zmniejszyła się <i>liczba dni w ciągu roku, w których odnotowano dobowe przekroczenia emisji pyłu PM 10 na obszarze KOF</i> osiągając poziom 11,75 dnia przy 72 dniach szacowanych. Wzrósł też <i>stopień wykorzystania miejsc noclegowych na obszarze KOF</i> osiągając wartość 25,9% przy 18,3% prognozowanych. Zmniejszyła się <i>liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych odnotowanych na obszarze KOF</i> osiągając 16 osób przy 33 szacowanych. Zwiększona dostępność infrastruktury szkolnictwa zawodowego i edukacji ustawicznej pozwoliła na nieznacznie zwiększenie odsetka <i>osób dorosłych uczestniczących w kształceniu i szkoleniu</i> osiągając wynik 3,4% przy 3,2% szacowanych. Wskaźniki zrealizowane w OP6 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość została osiągnięta powyżej 120% wartości docelowej: Wskaźnik produktu: <i>Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 154%</i> Wskaźnik został osiągnięty na wyższym niż zakładano poziomie w związku z realizacją dodatkowych projektów w ramach oszczędności wygenerowanych w ramach działania. <i>(PI4c) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI) – 129%</i> <i>Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI) – 170%</i>
--	--	--

		Osiągnięcie docelowej wartości powyższych wskaźników na wyższym niż zakładano poziomie jest bezpośrednią konsekwencją zwiększenia liczby zmodernizowanych energetycznie budynków. <i>Długość ścieżek rowerowych – 181%</i> Wskaźnik został osiągnięty na wyższym niż zakładano poziomie m.in. w związku z rozszerzeniem zakresu rzeczowego realizowanych inwestycji. <i>(PI4e) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI) – 167%</i> Osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika na wyższym niż zakładano poziomie jest bezpośrednią konsekwencją zwiększenia liczby zmodernizowanych źródeł oświetlenia, istotny wpływ dla osiągnięcia większej wartości wskaźnika miał również projekt dot. budowy centrum przesiadkowego. <i>Liczba przebudowanych lub zmodernizowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – 210%</i> Przyjęte szacowane wielkości realizacji wskaźnika produktu wynikały bezpośrednio z potrzeb zgłoszonych do realizacji przez podmioty wchodzące w skład KOF, przewidywane do realizacji w formule ZIT. W wyniku generowanych oszczędności możliwe było zidentyfikowanie nowych projektów, jak również zwiększanie zakresu rzeczowego już realizowanych inwestycji. Powyższe było bezpośrednim czynnikiem wpływającym na osiągnięcie docelowej wartości wskaźnika na dużo wyższym niż zakładany poziomie. <i>Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI) – 137%</i> Przekroczenie szacowanej wartości docelowej wynika z dokumentacji projektowej oraz faktycznej realizacji inwestycji (obmiary powykonawcze). <i>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 267%</i> <i>Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI) – 160%</i> Wskaźniki były realizowane w ramach jednego projektu Gminy Kielce. Wyższa niż zakładana ich wartość wynika z faktycznej rzeczowej realizacji projektu. Proces wdrażania RPOWŚ na lata 2014–2020 przez Instytucję Pośredniczącą ZIT KOF należy ocenić pozytywnie. Osiągnięto wysoką
--	--	--

		skuteczność w realizacji celów rozwojowych, poprawie jakości życia mieszkańców oraz wzmocnieniu współpracy gmin KOF. Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia zostały zakończone, a działające mechanizmy zarządzania i monitoringu umożliwiały bieżące reagowanie na pojawiające się trudności. Większość wskaźników rezultatu i produktu została przekroczona, co potwierdza efektywne wykorzystanie dostępnych środków finansowych. Proces wdrażania charakteryzował się elastycznością – dzięki powstałym oszczędnościom możliwe było finansowanie dodatkowych działań, a przesunięcia środków dokonywano w uzgodnieniu z partnerami ZIT.
7	Sprawne usługi publiczne	Alokacja środków ukierunkowanych na poprawę usług publicznych w regionie została zakontraktowana. Znalazło to odzwierciedlenie w realizacji wskaźników zarówno finansowych (tabele 6 i 7) jak i rzeczowych (tabela 1, 3A i 5). W związku ze zidentyfikowanymi wyzwaniami regionu do których należały m.in. niewystarczające wykorzystanie Internetu przez indywidualnych użytkowników oraz przedsiębiorców, braki w infrastrukturze zdrowotnej czy niezadawalający stan infrastruktury edukacyjnej IZ zdecydowała o ukierunkowaniu wsparcia OP7 na : - upowszechnienie wykorzystania TIK w usługach publicznych, szczególnie zdrowia i administracji publicznej-PI2c - poprawię warunków do rozwoju gospodarczego-PI8b - poprawię jakości i udostępnieniu podmiotów ochrony zdrowia-PI9a - poprawię dostępności infrastruktury przedszkolnej, szkolnictwa zawodowego, szkolnictwa wyższego i wyższego zawodowego-PI10a. W ramach PI2c realizowano działania ukierunkowane na wykorzystanie TIK w usługach publicznych zwłaszcza e-zdrowia oraz e-administracji. Na początkowym etapie realizacji interwencji zakładającej dostosowanie systemów informatycznych świadczeniodawców do wymiany z Systemem Informacji Medycznej komplementarnej w krajowymi platformami (P1 i P2) problemem okazało się osiągnięcie interoperacyjność z funkcjonującymi systemami. W PI8b działania koncentrowano na rozwoju potencjałów endogenicznych terenów ze specyficznymi potrzebami w celu nadania im nowych lub wzmocnienia dotychczasowych funkcji społeczno-gospodarczych. W szczególności poprzez wsparcie zasobów dziedzictwa kulturowego, przemysłowego i naturalnego, rozwój zasobów kultury, jak również wspieranie rozwoju turystyki kulturowej (city & culture) oraz tworzenia nowych produktów

		turystycznych w oparciu o te zasoby. Interwencja ta w znacznym stopniu została zachwiana w wyniku ograniczeń wprowadzonych w okresie pandemicznym i konsekwencji z niego wynikających takich jak wzrost cen towarów i usług czy ich dostępność. W ramach OP7 wsparciem objęto również infrastrukturę społeczną i zdrowotną (PI 9a). Celem interwencji była poprawa dostępności podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej oraz pomocy społecznej wraz ze skróceniem czasu oczekiwania na świadczenia. Interwencja skierowana została również na zapewnienie infrastruktury związanej z profilaktyką chorób cywilizacyjnych oraz jednostek chorobowych o istotnym znaczeniu w skali regionu. W odpowiedzi na trudną sytuację społeczno-gospodarczą oraz konieczność zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców województwa, a także łagodzenia negatywnego wpływu pandemii na realizację projektów UE, w ramach dostępnych środków RPOWŚ, IZ utworzyła pakiet dedykowanych działań, tj. <i>Świętokrzyska Tarcza Antykryzysowa</i>. Jednym z jej filarów był pakiet na rzecz sektora zdrowia w ramach którego dofinansowano zakup sprzętu medycznego i wyposażenia (m.in. respiratorów, aparatów USG i RTG, kardiomonitorów), wyposażenia laboratoriów przeprowadzających testy na COVID-19 oraz środków ochrony osobistej. Przeprowadzono także niezbędne prace modernizacyjne w celu przystosowania lecznic do leczenia pacjentów zarażonych koronawirusem. Wsparciem objęto 22 placówki służby zdrowia, w tym szpitale, a także 4 podmioty wpisane na Listę Laboratoriów COVID-19 prowadzoną przez Ministerstwo Zdrowia. OP 7 to również wsparcie infrastruktury edukacyjnej (PI10a) poprzez rozbudowę i modernizację oraz wyposażenie lub doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni, zwłaszcza matematycznych i przyrodniczych w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a także infrastruktury sportowej służącej wzmacnianiu sprawności fizycznej uczniów. Tu Beneficjenci również borykali się z wysokimi cenami robót budowlanych/usług gdzie oferty niejednokrotnie przewyższały budżety projektów, a wydłużane terminy realizacji projektów były efektem konieczności powtarzania postępowań przetargowych. W ramach celu szczegółowego dotyczącego upowszechnienia wykorzystania technik informacyjnych i komunikacyjnych w usługach publicznych dotyczących w szczególności sektora zdrowia oraz
--	--	---

		administracji publicznej wskaźnik dotyczący <i>odsetka obywateli korzystających z e-administracji</i> wyniósł 45,9 % przy 23% wartości zakładanej na koniec realizacji. Cel szczegółowy dotyczący poprawy warunków sprzyjających wzrostowi gospodarczemu poprzez wspieranie nowych i wzmocnienie dotychczasowych funkcji społeczno-gospodarczych terenów ze specyficznymi potrzebami a opisany wskaźnikiem <i>zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata</i> zrealizowano na poziomie 75,9% przy 64,7% prognozowanej wartości. Czas pandemiczny z pewnością istotnie wpłynął na realizację wskaźnika <i>średni pobyt chorego w szpitalach ogólnych</i> wybranego do zobrazowania realizacji celu dotyczącego poprawy jakości oraz szerszego udostępnienie podmiotów ochrony zdrowia. Niemnie jednak pobyt skrócił się z prognozowanych 5,3 do osiągniętych 4,8 dni. Cel szczegółowy dotyczący poprawy jakości oraz szerszego udostępnienie obiektów pomocy i integracji społecznej nie został osiągnięty ze względu na spadek <i>liczby gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej</i>. Tendencja ta utrzymywała się od początku realizacji programu a działania OP7 jako interwencje infrastrukturalnie nie mogły mieć istotnego wpływu na realizację przedmiotowego wskaźnika. W przypadku celów szczegółowych określających poprawę dostępności infrastruktury edukacyjnej (przedszkoli, szkolnictwa zawodowego oraz wyższego) zarówno wskaźnik dotyczący <i>odsetka dzieci w wieku 3-5 lata objętych edukacją przedszkolną</i>, jak i <i>udziału absolwentów grup kierunków związanych z inteligentnymi specjalizacjami w ogóle absolwentów szkół wyższych (publicznych i prywatnych)</i> zostały zrealizowane na znacznie wyższym poziomie niż zakładano. Wskaźniki zrealizowane w OP3 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość docelowa została osiągnięta powyżej 20%: Wskaźnik produktu: <i>Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 dwustronna interakcja – 135%</i>
--	--	--

		<i>Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego – 143%</i> W wyniku realizacji projektów wartość wskaźnika została osiągnięta na wyższym poziomie niż początkowo oszacowano; za przewidzianą alokację udało się wesprzeć większą liczbę podmiotów udostępniających informacje on-line. <i>Liczba wspartych podmiotów leczniczych – 174%</i> Większa wartość wskaźnika wynika z uwzględnienia podmiotów leczniczych, które dostały wsparcie na walkę z pandemią COVID-19. <i>Liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – 150%</i> <i>Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – 191%</i> Za przewidzianą alokację udało się przebudować większą liczbę obiektów niż pierwotnie szacowano. <i>Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI) – 565%</i> Ze względu na rozszerzenie zakresu projektów dot. wsparcia szpitali na walkę z pandemią , w tym objęciem wsparcia wszystkich szpitali z województwa świętokrzyskiego nastąpiło znaczne przekroczenie zakładanej wartości wskaźnika. <i>Wartość zakupionego sprzętu medycznego (całkowity koszt publiczny) [CV2] – 131%</i> Wartość zakupionego sprzętu medycznego jest większa niż szacowano. <i>Liczba zakupionych respiratorów w celu wsparcia leczenia COVID-19 [CV7] – 134%</i> Podmioty lecznicze zakupiły większą liczbę respiratorów niż szacowano wynikało to z potrzeb szpitali w związku z pandemią. <i>Liczba laboratoriów które zostały nowowybudowane, nowowyposażone lub o zwiększonych możliwościach testowania COVID-19 [CV9] – 133%</i> W ramach dedykowanych środków na walkę z pandemią wsparto o jedno laboratorium więcej niż zakładano. <i>Liczba wyposażonych laboratoriów w związku z pan epidemią COVID-19 [CV13] – 133%</i>
--	--	--

		W ramach środków dedykowanych na walkę z pandemią udało się wesprzeć o 1 laboratorium więcej niż szacowano. <i>Liczba zakupionych aparatów do oznaczania koronawirusa metodą genetyczną/molekularną w związku z pandemią COVID-19 [CV14] – 320%</i> W ramach środków dedykowanych na walkę z pandemią udało się zakupić więcej aparatów do większej liczby laboratoriów niż szacowano. <i>Liczba zakupionego sprzętu medycznego, innego niż aparaty do oznaczania koronawirusa i respiratory [CV15] – 385%</i> W ramach środków dedykowanych na walkę z pandemią udało się zakupić większą liczbę sprzętu dla większej liczby podmiotów leczniczych niż zakładano. <i>Liczba obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty – 186%</i> Przekroczenie wartości wskaźnika wynika z faktu, że w ogłaszanych konkursach IZ wyznaczyła minimalną wartość projektu np. do 500 tys. w związku z powyższym udało się dofinansować większą liczbę projektów, ponadto jeden z konkursów dot. doposażenia pracowni komputerowych w szkołach udało się wesprzeć w ramach 1 projektu 82 placówki. <i>Liczba wspartych przedszkoli i innych placówek wychowania przedszkolnego – 190%</i> Przekroczenie wskaźnika wynika ze wsparcia większej liczby placówek oświaty niż szacowano. <i>Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI) – 168%</i> Przekroczenie wskaźnika wynika ze wsparcia większej liczby placówek oświaty niż szacowano.
8	Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo	Cele OP dot.: - zwiększenia poziomu aktywności zawod. i zatrudnienia wśród osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 i liczby miejsc opieki nad dziećmi do 3 lat-realizowany przez PI8iv; - wydłużenia akt. zawod. osób w wieku produkcyjnym-PI8vi; - zwiększenia dostępu do edukacji przedszkolnej-PI10i - podniesienia kompetencji i umiejętności uczniów na każdym etapie edukacji ogólnej-PI10i; - podnoszenia kwalifikacji/kompetencji osób dorosłych w zakresie j. obcych i ICT-PI 10iii; - podnoszenia jakości kształcenia zawodowego-PI10iv

		- Upowszechniania kształcenia os. dorosłych z własnej inicjatywy-PI 10iv Alokacja zaplanowana na interwencję w zakresie edukacji została w całości zakontraktowana, co przełożyło się na realizację założonych wartości wskaźników produktu i rezultatu (postęp finansowy zawarty w pkt. 3.1 oraz w Tabeli 6 i 8, postęp rzeczowy Tabela 2A, 2C, 4A, 4B, 5). PI 8iv – interwencja była skierowana do osób pracujących, sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 oraz do osób bezrobotnych i biernych zawodowo pozostających poza rynkiem pracy ze względu na obowiązek opieki na dziećmi przez zwiększenie dostępu do instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego systemu opieki nad dziećmi do lat 3. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte pomiędzy 96,64% a 113%. PI 8vi – interwencja skierowana była do osób w wieku aktywności zawodowej narażonych na opuszczenie rynku pracy ze względu na stan zdrowia, w celu wydłużenia ich aktywności zawodowej. Priorytetowo traktowane były osoby powyżej 50 roku życia. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte pomiędzy 100% a 218%. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%: <i>Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS - 127%</i> <i>Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie - 218%</i> Przekroczenie wartości docelowych przedmiotowych wskaźników potwierdziło zasadność realizowanego wsparcia. IZ szacując wartości docelowe wskaźników w obszarze zdrowia, ze względu na brak tożsamego wsparcia w perspektywie finansowej 2007-2013, nie mogła oprzeć się na danych historycznych. W zakresie wskaźnika rezultatu, analiza danych w projektach realizowanych w ramach naborów dot. rehabilitacji kardiologicznej, pulmonologicznej, pylicy oraz eliminacji czynników ryzyka w miejscu pracy (zgodnie z metodologią szacowania przedmiotowego wskaźnika jest on monitorowany tylko w ww. naborach) wskazuje, iż ponad 90% uczestników objętych wsparciem w ww. projektach stanowiły osoby pracujące w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, co bezpośrednio przełożyło się na wyższy niż zakładano poziom realizacji wskaźnika dot. osób pracujących po opuszczeniu programu.
--	--	--

		<i>Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 [CV31] - 133%</i> <i>Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 [CV30] – 124%</i> Wsparcie w zakresie przeciwdziałania skutkom pandemii cieszyło się znacznie większym zainteresowaniem niż zakładano szacując wartość doc. wskaźnika. Ponadto, na wyższą wartość wsk. miały również wpływ oszczędności wygenerowane w proj., które zostały przeznaczone na realizację zakresów merytorycznych objętych przedmiotowym wskaźnikiem. PI 10i – interwencja dotyczyła zwiększenia dostępu do edukacji przedszkolnej, jakości i upowszechniania edukacji na poziomie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz do organów prowadzących te placówki. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte pomiędzy 103% a 246%. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%: <i>Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych - 134%</i> <i>Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie - 146%</i> <i>Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie - 153%</i> <i>Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie - 156%</i> Przekroczenie wartości przedmiotowych wskaźników potwierdziło zasadność realizowanego wsparcia i odzwierciedla zapotrzebowanie szkół, które chętnie korzystały z możliwości wzbogacenia swojej oferty, w tym zakupu nowoczesnego sprzętu. Wsparcie dla nauczycieli spotkało się z większym zainteresowaniem niż zakładano przy szacowaniu wartości docelowej wskaźnika. Wynikało ono z dużej atrakcyjności, wysokiej jakości oraz różnorodności oferowanych form wsparcia tj. studiów podyplomowych, kursów i szkoleń. <i>Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 [CV33] - 200%</i> <i>Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 [CV30] - 246%</i>
--	--	--

		Działania związane z pandemią COVID-19 spotkały się z większym zainteresowaniem niż pierwotnie zakładano. Stąd, w wyniku zidentyfikowanych większych potrzeb skierowano na pomoc w walce z pandemią wyższą wartość środków. PI 10iii – interwencja skierowana była do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy podniosły swoje kompetencje i kwalifikacje w obszarze ICT i języków obcych. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte pomiędzy 107% a 137%. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%: <i>Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - 131%</i> <i>Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - 137%</i> <i>Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - 122%</i> <i>Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - 121%</i> <i>Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - 122%</i> W ramach naborów 10iii stosowane było kryterium premiujące udział uczestników w wieku 50 + oraz niskow kwalifikowanych. Przekroczenie w/w wskaźników wynika z zastosowania przedmiotowego kryterium przez Beneficjentów i potwierdza zasadność realizowanego wsparcia. PI 10iv – interwencja dotyczyła zwiększenia i podniesienia jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte pomiędzy 100% a 516%. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%: <i>Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego - 157%</i> <i>Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie - 178%</i> Przekroczenie przedmiotowych wskaźników potwierdziło zasadność realizowanego wsparcia i odzwierciedla wyższe niż zakładano zapotrzebowanie szkół w tym zakresie. Większe zainteresowanie nauczycieli wynikało z dużej atrakcyjności, wysokiej jakości oraz
--	--	--

		różnorodności oferowanych form wsparcia tj. studiów podyplomowych, kursów i szkoleń. <i>Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy - 283%</i> W ramach naborów dotyczących kształcenia zawodowego stosowane były kryteria obligujące beneficjentów do objęcia stażami i praktykami określonego odsetka uczestników projektu – w przypadku typu projektu nr 1 i 2 – 100%, a w przypadku realizacji pozostałych projektów – minimum 40%. Zastosowane na etapie wdrażania programu kryteria miały znaczący wpływ na przekroczenie wartości docelowej w/w wskaźnika. <i>Liczba podmiotów objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 [CV33] - 200%</i> <i>Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 [CV31] - 516%</i> <i>Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 [CV30] 469%</i> Wsparcie w zakresie przeciwdziałania skutkom pandemii cieszyło się znacznie większym zainteresowaniem niż zakładano szacując wartość doc. wskaźników. Ponadto, na wyższą wartość wsk. miały również wpływ oszczędności wygenerowane w proj., które zostały przeznaczone na realizację zakresów merytorycznych objętych przedmiotowymi wskaźnikami. Znaczące problemy w Osi 8: – realizacja projektów niezgodnie z harmonogramem,, – niedotrzymywanie terminów na złożenie wniosków o płatność oraz wyjaśnień/uzupełnień dot. ich weryfikacji, – niewywiązywanie się Beneficjenta z zapisów umowy, – nieracjonalne planowanie zapotrzebowania na środki dofinansowania oraz nieracjonalne wydatkowanie środków, – problemy wynikające z trwającej pandemii COVID-19, tj. brak możliwości prowadzenia zajęć stacjonarnych, brak możliwości rekrutowania nowych uczestników. Podjęte działania zaradcze: – organizowanie spotkań indywidualnych z beneficjentami, konsultacji telefonicznych oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej czy systemu SL2014, w trakcie których:
--	--	---

		– pouczano beneficjentów o konieczności racjonalnego planowania i wydatkowania dofinansowania oraz rzetelnego sporządzania Harmonogramu płatności, – omawiano najczęściej występujące problemy w trakcie realizacji projektu oraz poprawne uzupełnianie wniosków o płatność, – dokonywano zmian harmonogramów realizacji projektów.
9	Włączenie społeczne i walka z ubóstwem	Za podjęciem interwencji publicznej w ramach OP 9, stały dwie podstawowe przesłanki. Pierwszą był fakt, że część populacji województwa żyje w ubóstwie i doświadcza wykluczenia społecznego (lub jest nimi zagrożona). Drugą stanowiła obserwacja, że osoby te nie otrzymują wsparcia w odpowiednim zakresie i jakości od instytucji publicznych. Oferta pomocy osobom zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest niewystarczająca. Braki szczególnie widoczne były w zakresie usług: - pielęgnacyjno-opiekuńczych dla osób niesamodzielnych- zwłaszcza za małą dostępność, różnorodnych form wsparcia środowiskowego, pozwalającego na pozostanie w domu osoby niesamodzielnej i odciążenie opiekunów rodzinnych - wsparcia dzieci i młodzieży- zwłaszcza w formie usług ośrodków wsparcia dziennego - wsparcia rodziny naturalnej w jej funkcjach oraz rodzin zastępczych, zwłaszcza zawodowych - aktywizacji społeczno-zawodowej oferowanej przez podmioty ekonomii społecznej- wskazywano na niewielką liczbę PES, brak samodzielności ekonomicznej i brak skoordynowanej współpracy pomiędzy PES oraz PES i otoczeniem zewnętrznym Biorąc pod uwagę powyższe wyzwania, interwencję w ramach OP9, ukierunkowano na trzy główne obszary: aktywizację społeczno-zawodową osób oddalonych od rynku pracy, poprawę dostępu do usług społecznych i zdrowotnych dla grup wrażliwych oraz wsparcie rozwoju sektora ekonomii społecznej. Powyższe kierunki działań mają służyć ograniczeniu liczby osób ubogich i wykluczonych społecznie w woj. świętokrzyskim. Cele OP dot.: - Aktywnej integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym przez wzmocnienie szans na zatrudnienie-PI9i - Zwiększenia dostępu do usług społecznych i zdrowotnych-PI9iv - Wzmocnienia sektora ekonomii społ. w tworzeniu nowych miejsc pracy-PI9v. Alokacja zaplanowana na interwencję w zakresie edukacji została w całości zakontraktowana, co przełożyło się na realizację założonych

		wartości wskaźników produktu i rezultatu (postęp finansowy zawarty w pkt. 3.1 oraz w Tabeli 6 i 8, postęp rzeczowy Tabela 2A, 2C, 4A, 4B, 5). PI 9i – interwencja była skierowana do osób oddalonych od rynku pracy, działania doprowadziły do ich aktywizacji zawodowej poprzez etap integracji społecznej – usuwanie barier zdrowotnych, kompetencyjnych, kulturowych. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte pomiędzy 99% a 144%. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%: <i>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - 144%</i> <i>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 120%</i> Analiza danych zakończonych projektów wskazuje, że większy niż zakładano % uczestników biorących udział w kursach i szkoleniach uzyskał kwalifikacje/nabył kompetencje oraz podjął pracę. Na wysoki poziom wskaźnika dotyczącego kwalifikacji/nabywania kompetencji znaczący wpływ miała zmiana definicji wskaźnika, gdzie do w/w wskaźnika oprócz kwalifikacji wliczone zostały również osoby, które nabyły kompetencje. Natomiast przekroczenie wartości docelowej wskaźnika dotyczącego osób pracujących po opuszczeniu programu potwierdza zasadność i efektywność wsparcia dla osób najbardziej oddalonych od rynku pracy. <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 122%</i> W ramach naborów 9i stosowano kryterium dostępu dotyczące preferowania osób z niepełnosprawnościami. Przekroczenie przedmiotowego wskaźnika wynika z zastosowania ww kryterium przez Beneficjentów i potwierdza zasadność realizowanego wsparcia. PI 9iv – interwencja zwiększyła dostęp do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych dla osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte pomiędzy 87% a 292%. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%:
--	--	--

		<i>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie – 124%</i> <i>Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 292%</i> <i>Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu - 152%</i> IZ szacując wartości docelowe wskaźników w obszarze zdrowia, ze względu na brak tożsamego wsparcia w perspektywie finansowej 2007-2013, nie mogła oprzeć się na danych historycznych. Brak przyjętych Regionalnych Programów Zdrowotnych na etapie pisania Programu utrudnił oszacowanie wartości docelowej wskaźnika dot. osób objętych usługami zdrowotnymi. Analiza danych w realizowanych i zakończonych projektach wskazuje, że średnia liczba uczestników korzystających z jednego miejsca świadczenia usług jest mniejsza niż zakładano w metodologii szacowania przedmiotowych wskaźników. Przekroczenie wskaźnika potwierdza zasadność i efektywność realizowanego wsparcia. PI 9v – interwencja wspierała rozwój sektora ekonomii społecznej, powstawanie nowych i funkcjonowanie już istniejących podmiotów ekonomii społecznej. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte pomiędzy 100% a 288%. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%: <i>Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem - 154%</i> <i>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie -131%</i> <i>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 151%</i> <i>Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych - 143%</i> Przekroczenie wartości docelowych przedmiotowych wskaźników wynika z celowych działań IZ, która kierując się zaleceniami IK UP co do realizacji celów Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, dołożyła wszelkich starań, aby w ramach RPOWŚ 2014-2020 utworzonych zostało więcej niż pierwotnie zakładano w Programie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych, co przełożyło się również na zintensyfikowanie działań OWES skierowanych do podmiotów ekonomii społ. oraz osób zagrożonych ubóstwem lub wyk. społecznym. Minimalna liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych określona została w
--	--	--

		ramach kryteriów dostępu. Zakres usług świadczonych przez OWES-y był szeroki i stanowił atrakcyjną propozycję wsparcia dla PES i przedsiębiorstw społ. <i>Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 [CV31] - 170%</i> <i>Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 [CV30] - 288%</i> Wsparcie w zakresie przeciwdziałania skutkom pandemii cieszyło się znacznie większym zainteresowaniem niż zakładano szacując wartość doc. wskaźników. Ponadto, na wyższą wartość wsk. miały również wpływ oszczędności wygenerowane w proj., które zostały przeznaczone na realizację zakresów merytorycznych objętych przedmiotowymi wskaźnikami. Znaczące problemy: – problemy z rekrutacją potencjalnych uczestników/uczestniczek projektów, w tym wynikające ze specyfiki grupy docelowej oraz pandemii COVID-19, – opóźnienia w realizacji projektów, problemy w osiąganiu założonych wskaźników produktu, – niedotrzymywanie terminów na złożenie wniosków o płatność oraz wyjaśnień/uzupełnień dot. ich weryfikacji, – wstrzymanie certyfikacji wydatków w ramach osi IX Programu. Podjęte działania zaradcze: – wprowadzenie trybu pozakonkursowego w ramach Działania 9.1 oraz 9.2.1, – diagnozowanie i monitorowanie opóźnień w wydatkowaniu środków przez Beneficjentów w toku weryfikacji wniosków o płatność, informowanie Beneficjentów o konieczności rozliczania przekazywanych środków w terminach określonych w harmonogramach płatności, – umożliwiono wydłużenie okresu realizacji projektów, a beneficjenci zintensyfikowali działania w celu pozyskania uczestników, – organizowano spotkania indywidualne z beneficjentami, konsultacje telefoniczne oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej czy systemu SL2014, ponaglenia, korekty kosztów pośrednich, – przesłanie do KE wyjaśnienia dotyczącego certyfikacji wydatków w ramach osi IX Programu.
--	--	---

10	Otwarty rynek pracy	Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej woj. świętokrzyskiego, leżąca u podstaw programowania interwencji RPOWŚ zwraca szczególną uwagę na następujące problemy i wyzwania, którym działania zaplanowane do realizacji w ramach OP10 mają pomóc zaradzić: - niekorzystna struktura (w tym terytorialna), skala i stopa bezrobocia; - niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych; - trudna sytuacja osób bezrobotnych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy; - niekorzystne cechy rynku pracy wynikające z rolniczego charakteru województwa; - trudniejsza sytuacja kobiet na rynku pracy; - niskie współczynniki aktywności zawodowej i zatrudnienia; - niekorzystne cechy rynku pracy wynikające z sytuacji demograficznej województwa. Wobec tak zdefiniowanych obszarów problemowych i wyzwań interwencja została skierowana na objęcie CT8 - promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia. W ramach OP10 obszary interwencji są zróżnicowane, akcenty zostały położone na wspieranie przechodzenia od bezrobocia do zatrudnienia; przeciwdziałanie bierności zawodowej; rozwój przedsiębiorczości, samozatrudnienia i tworzenie nowych miejsc pracy; wzmocnienie adaptacyjności przedsiębiorstw i ich pracowników do zmian. Wsparciem objęto przede wszystkim ludzi bez pracy, a zwłaszcza osoby odchodzące z rolnictwa oraz kobiety i osoby pozostające w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Ukierunkowanie interwencji dziesiątej osi priorytetowej jest spójne z potrzebami wynikającymi z jednego z kluczowych wyzwań stojących przed regionem, Polską i Unią Europejską, jakim jest podnoszenie "intensywności zatrudnieniowej" wzrostu gospodarczego. Cele OP dot.: - Wzrostu aktywności zawodowej i zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy-PI8i - Zwiększenia liczby mikroprzedsiębiorstw tworzonych przez osoby bezrobotne, odchodzące z rolnictwa i wzrost liczby nowopowstałych miejsc pracy-PI8iii - Wzrostu adaptacyjności MŚP w regionie-PI8v Alokacja zaplanowana na interwencję w zakresie rynku pracy została w całości zakontraktowana, co przełożyło się na realizację założonych wartości wskaźników produktu i rezultatu. Postęp rzeczowy wszystkich wskaźników produktu i rezultatu został przedstawiony w tabelach 2A, 2C, 4A, 4B, 5.
----	---------------------	--

		PI 8i – interwencja dotyczyła osób bezrobotnych, poszukujących pracy lub biernych zawodowo, które znajdowały się w szczególnie trudnej sytuacji na regionalnym rynku pracy. Do grupy tej zaliczały się kobiety, osoby młode, osoby starsze po 50 roku życia, osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne oraz niskow kwalifikowane. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały osiągnięte na poziomie pomiędzy 50,64% a 265,49%. Zdecydowana większość wskaźników została osiągnięta na założonym poziomie, tj. między 88% a 122%. Dwa wskaźniki rezultatu zostały osiągnięte na poziomie około 50%: <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 51%</i> <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 55%</i> Na niski przyrost wartości docelowych obu wskaźników wpłynęła w dużym stopniu przeciągająca się pandemia COVID-19 i wprowadzone w związku z nią obostrzenia. Uzyskanie kwalifikacji/ kompetencji okazało się utrudnione, ponieważ część szkoleń nie mogła być realizowana w formie zdalnej, przesuwano w czasie termin egzaminów, zdarzało się też, że część uczestników nie mogła przystąpić do egzaminu ze względu na chorobę lub kwarantannę. Innym czynnikiem mającym wpływ na niską realizację wskaźników był fakt, że uzyskanie kwalifikacji zgodnie z definicją wskaźnika wymagało przeprowadzenia egzaminu przez uprawnioną do tego instytucję zewnętrzną. Beneficjenci często sygnalizowali problem ze znalezieniem odpowiedniej instytucji. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%: <i>Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w programie - 266%</i> <i>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie - 186%</i> <i>Liczba osób o niskich kwalifikacjach, objętych wsparciem w programie - 242%</i> <i>Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie - 143%</i> <i>Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - 208%</i>
--	--	---

		<i>Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej - 139%</i> <i>Liczba osób biernych zawodowo, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 190%</i> <i>Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 – 221%</i> Przekroczenie wartości docelowych wskaźników dotyczących osób niepełnosprawnych, biernych zawodowo, osób w wieku powyżej 50 lat oraz osób o niskich kwalifikacjach wynika z faktu, iż w całym okresie wdrażania PI8i stale stosowaną przez WUP Kielce praktyką było wspieranie osób, których sytuacja na rynku pracy była najtrudniejsza. Przekroczenie wskaźników dot. w/w osób świadczy o tym, iż wsparcie w ramach projektów adresowane było do osób najbardziej go potrzebujących. Wartości docelowe wskaźników przyjmowane przez IP w ramach poszczególnych naborów były odzwierciedleniem diagnozy bieżącej sytuacji na świętokrzyskim rynku pracy. Nierzadko udział większej liczby osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy deklarowany w ramach pojedynczego projektu, był przez IP dodatkowo premiowany na etapie naboru. Wysoki poziom realizacji wskaźników dotyczących liczby osób, które dzięki udziałowi w projekcie założyły działalność gospodarczą i utworzyły nowe miejsca pracy wynika z faktu, że bezzwrotne środki na założenie własnej firmy cieszyły się wśród osób niepracujących największą popularnością w całym okresie programowania. Wsparcie w zakresie przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 cieszyło się znacznie większym zainteresowaniem niż zakładano na etapie szacowania wartości docelowych wskaźników, dlatego założone pierwotnie wartości docelowe zostały znacznie przekroczone. PI 8iii – interwencja kierowana była głównie do osób nieposiadających zatrudnienia, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. W ramach PI 8iii realizowano również wsparcie dla osób odchodzących z rolnictwa, które dzięki wsparciu miały przejść z systemu ubezpieczeń społecznych rolników (KRUS) do ogólnego systemu ubezpieczeń ZUS. Interwencja miała przyczynić się do rozwinięcia przedsiębiorczości w regionie poprzez stworzenie nowych podmiotów gospodarczych. Większość wskaźników została osiągnięta na założonym poziomie, tj. między 94% a 199%.
--	--	---

		Podobnie jak w przypadku PI8i, bardzo wysoki poziom nadwykonania wskaźników zanotowano w przypadku wskaźników monitorujących wsparcie mające na celu zwalczanie skutków pandemii COVID-19 tj.: <i>Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 - 199%</i> <i>Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 - 171%</i> Przyczyna wysokiego stopnia realizacji wskaźników wynikała tak jak w przypadku PI8i z tego, że na etapie szacowania ich wartości docelowych nie można było przewidzieć jak duże będzie zapotrzebowanie i jednocześnie zainteresowanie wsparciem przeznaczonym na neutralizację skutków pandemii COVID-19 lub zapobieganie im. PI8v – Wsparcie w ramach PI8v skierowane było wyłącznie do przedsiębiorstw sektora MŚP, ponieważ to one napotykały największe bariery w dostępie do usług rozwojowych. Rezultatem działań był wzrost adaptacyjności i poprawa funkcjonowania MŚP. Większość wskaźników została osiągnięta na założonym poziomie tj. między 121% a 246%. Osiągnięcie wartości wskaźników powyżej 20%: <i>Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 121%</i> <i>Liczba osób pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie -126%</i> <i>Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – 122%</i> <i>Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie - 246%</i> <i>Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie - 197%</i> <i>Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - 207%</i> Nadwykonanie w ramach w/w wskaźników dotyczących liczby mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich pracowników, zwłaszcza pracowników niskow kwalifikowanych potwierdza, że przedsiębiorstwa, które zdecydowały się wziąć udział w projekcie osiągnęły swój cel tj. podniosły kompetencje i kwalifikacje swoich
--	--	---

		pracowników, a udostępnienie wsparcia w postaci usług rozwojowych umożliwiło im świadomy i swobodny wybór usługi rozwojowej, która służyła rozwojowi przedsiębiorstwa i odpowiadała na jego potrzeby. Znaczące problemy: – problemy z rekrutacją uczestników/uczestniczek projektów, – realizacja projektów niezgodnie z zapisami umowy lub harmonogramem, – błędy w składanych wnioskach o dofinansowanie skutkujące nieprawidłowościami na etapie weryfikowania wniosków o płatność, – problemy wynikające z trwającej pandemii COVID-19 oraz agresji Rosji na Ukrainę (m.in. trudności w rekrutacji, brak możliwości prowadzenia zajęć stacjonarnych, gwałtowny wzrost cen - opisane w pkt. 6), – opóźnienia w realizacji projektów, problemy w osiąganiu wartości docelowych założonych wskaźników. Podjęte działania zaradcze: – organizowanie spotkań i warsztatów dla beneficjentów, – prowadzenie konsultacji telefonicznych, mailowych i bezpośrednich z beneficjentami, – wspieranie procesu rekrutacji do projektów przez prowadzenie kampanii promocyjno-informacyjnych na temat wsparcia oferowanego w projektach, – umożliwianie wydłużania terminów realizacji projektów.
11	Pomoc Techniczna	Alokacja zaplanowana na wsparcie efektywnej i skutecznej realizacji RPOWŚ 2014-2020 została w całości zakontraktowana, co przełożyło się na realizację założonych wartości wskaźników produktu i rezultatu. Postęp rzeczowy wszystkich wskaźników produktu i rezultatu został przedstawiony w tabelach 2C i 4B. Postęp finansowy prezentują tabele 6 i 7. Wsparcie ze środków pomocy technicznej ukierunkowane zostało na obszary realizacji RPOWŚ 2014-2020 takie jak: zasoby ludzkie, system wdrażania, wzmocnienie kompetencji i potencjału beneficjentów oraz działania informacyjne i promocyjne skierowane do różnych grup docelowych. W ramach osi wyszczególniono trzy cele szczegółowe, które obrazują rodzaj wsparcia przewidziany do realizacji. Pierwszy z celów to skuteczny i efektywny system wdrażania RPOWŚ na lata 2014-2020 poprzez efektywny system monitorowania i oceny

		oraz doskonalenie systemu informacyjnego. W jego ramach monitorowano <i>odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych</i> który wyniósł 53,42% w stosunku do 50% wartości planowanej oraz <i>średnią ocenę użyteczności systemu informatycznego</i> która wyniosła 2,76 w skali 0-5. W ramach celu dotyczącego wzmocnienia potencjału administracyjnego jednostek uczestniczących we wdrażaniu monitorowano: <i>Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności – 0,07 szt.</i> <i>Średnioroczną liczbę szkoleń na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE – 2,76 szt.</i> <i>Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy)- 806,55 dni.</i> Było to efekt przyjęcia schematu dwuetapowego zawierania umów. Tzw. pre – umowy dopiero po uzyskaniu gotowości dokumentacyjnej przekształcane były w umowy właściwe i pierwszy etap nie znajdował odzwierciedlenia w systemach informatycznych. W ramach celu skuteczne i efektywne działania informacyjne i promocyjne realizowano wskaźniki dotyczące <i>oceny przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów</i> który osiągnął poziom 4,06 w skali 0-5, i wskaźnik <i>odsetek mieszkańców województwa dostrzegających wpływ FE na rozwój województwa świętokrzyskiego</i> który uzyskał wartość 93%.
12	REACT-EU dla Świętokrzyskiego	Alokacja zaplanowana na wsparcie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 została w całości zakontraktowana, co przełożyło się na realizację założonych wartości wskaźników produktu. Postęp rzeczowy został przedstawiony w tabelach 1 i 3A, a postęp finansowy prezentują tabele 6 i 7. Interwencja osi przyczyniła się do realizacji projektów z zakresu efektywności energetycznej a wsparcie było skierowane na modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne. Cel szczegółowy zdefiniowany jako wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID 19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność monitorowano podobnie jak jeden z celów OP 3 wskaźnikiem <i>sprzedaż energii cieplnej na cele komunalno-bytowe ogółem</i> a wartość została przyjęta analogicznie na poziomie 3 473 642 GJ. W przypadku tej

		interwencji trudno obiektywnie wskazać jej wpływ na poziom realizacji wskaźnika. Miała ona charakter krótkotrwały a rzeczywiste efekty będą widoczne w dłuższej perspektywie, gdyż większość projektów zakończono dopiero pod koniec 2023 roku. Wskaźniki zrealizowane w OP12 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość docelowa została osiągnięta powyżej 20%: <i>Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI)- 225%</i> Mając na uwadze fakt, iż w roku 2022 pojawiły się środki na REACT-EU i zidentyfikowany został jeden projekt pozakonkursowy dot. wymiany źródła ciepła dla Szpitala Wojewódzkiego w Kielcach i Świętokrzyskiej Onkologii na realizację, którego umowę podpisano dopiero 27.12.2022 roku, przy szacowaniu wartości wskaźników programu, nie wzięto pod uwagę wartości wskaźników wygenerowanych przez ten właśnie projekt. W przypadku niniejszego wskaźnika jest to wartość ponad 4,3 tys. tony równoważnika CO₂/rok, czyli prawie połowa osiągniętej wartości docelowej. Na etapie identyfikacji projektu i opracowania dokumentacji technicznej istniały duże obawy co do możliwości zrealizowania tej inwestycji w perspektywie 2014-2020 i poniesienia kosztów w wymaganym okresie kwalifikowalności wydatków. <i>Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI)- 221%</i> Mając na uwadze fakt, iż w roku 2022 pojawiły się środki na REACT-EU i zidentyfikowany został jeden projekt pozakonkursowy nr dot. wymiany źródła ciepła dla Szpitala Wojewódzkiego w Kielcach i Świętokrzyskiej Onkologii na realizację, którego umowę podpisano dopiero 27.12.2022 roku, przy szacowaniu wartości wskaźników programu, nie wzięto pod uwagę wartości wskaźników wygenerowanych przez ten właśnie projekt. W przypadku niniejszego wskaźnika jest to wartość ponad 15 tys. kWh/rok, czyli prawie połowa osiągniętej wartości docelowej. Na etapie identyfikacji projektu i opracowania dokumentacji technicznej były duże obawy co do możliwości zrealizowania tej inwestycji w perspektywie 2014-2020 i poniesienia kosztów w wymaganym okresie kwalifikowalności wydatków.
13	CARE – Wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych,	Alokacja zaplanowana na wsparcie osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych została w całości zakontraktowana, co przełożyło się na realizację założonych wartości wskaźników produktu. Postęp rzeczowy został przedstawiony w tabelach 1, 3A i 5, a postęp finansowy prezentują tabele 6 i 7.

	prowadzonych na terenie tego kraju	Od pierwszego dnia konfliktu zbrojnego w Ukrainie, granicę Polski przekroczyły setki tysięcy osób szukających bezpiecznego miejsca pobytu dla siebie i swoich rodzin. Część z tych osób przybyło i nadal przybywa do województwa świętokrzyskiego. Wśród wielu potrzeb, związanych z adaptacją osób uciekających z Ukrainy, ważne było m.in. stworzenie godnych warunków zamieszkania oraz wsparcie inwestycyjne w zakresie wyposażenia placówek edukacyjnych, dlatego w RPOWŚ 2014-2020 wprowadzono nową oś priorytetową 13. CARE ukierunkowaną na te działania. W ramach interwencji realizowano wsparcie w PI9a dotyczące infrastruktury społecznej obejmującej inwestycje polegające na wyposażeniu, przebudowie, remoncie zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne. Natomiast w ramach realizowanego PI10a interwencja koncentrowała się na wyposażeniu placówek edukacyjnych poprzez zakup sprzętu do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Pierwszy wyodrębniony cel szczegółowych OP 13 dotyczył zapewnienia warunków mieszkalnych dla osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju. <i>Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie usług społecznych</i> wybrany jako miernik interwencji został zrealizowany na poziomie 130%. Przekroczenie wskaźnika wynika ze wsparcia większej liczby obiektów niż pierwotnie szacowano w ramach dostępnej alokacji. Cel szczegółowy dotyczący inwestycji w zakresie wyposażenia placówek edukacyjnych dla osób uciekających z Ukrainy w wyniku działań zbrojnych prowadzonych na terenie tego kraju, a opisany wskaźnikiem <i>Liczba dzieci objętych wsparciem poniżej 18 roku życia</i> zrealizowano na poziomie 256%. Wynikało to z faktu objęcia wsparciem większej liczby obiektów infrastruktury edukacyjnej stąd większa liczba dzieci objętych wsparciem niż początkowo zakładano, w tym między innymi projekty miast, gdzie do szkół uczęszczała większa liczba uczniów. Pozostałe wskaźniki zrealizowane w OP13 bezpośrednio związane z wdrażaniem interwencji, których wartość docelowa została osiągnięta powyżej 20%: <i>Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – 157%</i> Zainteresowanie wsparciem było duże dlatego też udało się wesprzeć większą liczbę mieszkań (dopuszczono jedynie prace
--	---	---

		modernizacyjne, przebudowę bez budowy nowych obiektów ze względu na ograniczenia czasowe dlatego też wsparto większą liczbę mieszkań niż pierwotnie zakładano). <i>Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacyjnej – 133%</i> W ramach przewidzianej alokacji wsparciem udało się objąć większą liczbę obiektów infrastruktury edukacyjnej. Wobec powyższego w ramach obu PI (9a i 10a) wskaźnik <i>Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na działania mające na celu łagodzenie kryzysu wywołanego wojną w Ukrainie</i> został przekroczony blisko czterokrotnie.
--	--	--

11.2. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

IZ w realizowanych działaniach przestrzegała, zgodnie z zapisami prawa UE, zasad równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz zapobiegała dyskryminacji. We wszystkich działaniach RPOWŚ wprowadzono obligatoryjne kryteria zgodności z politykami horyzontalnymi UE tj. kryteria zerojedynkowe weryfikowane na etapie oceny merytorycznej, których spełnienie było niezbędne do przyznania dofinansowania (zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami - OzN).

Regulaminy konkursów uwzględniały zapisy, zapewniające realizację ww. zasady. Podkreślić należy, że regulaminy oraz załączniki były tworzone zgodnie z zasadami dostępności stron WCAG 2.0. Nakładały one na Beneficjentów obowiązek dostosowania produktów i usług oferowanych w projekcie do koncepcji uniwersalnego projektowania. Uwzględniony był w regulaminach mechanizm racjonalnych usprawnień, mówiące o zapewnieniu OzN możliwości skorzystania z udziału w projekcie zgodnie ze Standardami dostępności dla polityki spójności 2014-2020. W zakresie EFS równouprawnienie płci oraz zapobieganie dyskryminacji – we wszystkich projektach ubiegających się o dofinansowanie istniała konieczność spełnienia standardu minimum na podstawie obowiązujących kryteriów horyzontalnych.

W skład Komitetu Monitorującego RPOWŚ 2014-2020 powołane zostały podmioty reprezentujące środowisko obywatelskie z uwzględnieniem partnerów działających na rzecz promowania równości i niedyskryminacji m.in. Pełnomocnika Rządu ds. osób niepełnosprawnych.

W celu promowania zasady równości szans i zapobiegania dyskryminacji, w ramach RPOWŚ w 2023 r. zorganizowano działania edukacyjne dla 333 pracowników IZ.

W 200 projektach, w ramach RPOWŚ sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla OzN a 652 obiekty dostosowano do potrzeb OzN.

Badanie ewaluacyjne dotyczące realizacji ww. zasad zrealizowano w 2019 r.

Zarząd Woj. Św. wychodząc naprzeciw oczekiwaniom organizacji pozarządowych. zawarł 25.01.19 r. z PFRON Porozumienie. Pozwalało ono org. pozarządowym wnioskować o sfinansowanie wkładu własnego w ramach danego konkursu w ramach EFS.

W EFRR dla zapewnienia równouprawnienia płci stosowane były kryt. dopuszczające, a dla realizacji zasady niedyskryminacji osób z niepełnosprawnościami stosowane były Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020. Dla przykładu, w projektach dot. infrastruktury transportu publicznego (autobusy, tabor) wymagane było dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (przystosowane wejście, wysokość podłogi w pojazdach, wydzielone i oznaczone miejsca dla wózków). Infrastruktura projektowana była zgodnie z koncepcją uniwersalnego proj.

W ramach RPOWŚ 2014-2020, w ramach OP 8-10 objęto wsparciem 24 005 osób z niepełnosprawnościami.

11.3. Zrównoważony rozwój (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Na zasadę zrównoważonego rozwoju, będącą jedną z kluczowych zasad horyzontalnych położono szczególny nacisk w RPOWŚ 2014-2020 już na etapie programowania. Jej przestrzeganie było wymagane na każdym etapie realizacji Programu, a IZ zobowiązana była do uwzględnienia tej zasady w procesie wdrażania. W fazie programowania aspekt horyzontalny zasady zrównoważonego rozwoju został wkomponowany w odpowiednie priorytety inwestycyjne, co ukierunkowało wsparcie na inwestycje przyczyniające się m.in. do:

- wzmacniania innowacyjności i konkurencyjności gospodarki (OP 1),
- poprawy efektywności energetycznej oraz zwiększenia wykorzystania energii pochodzącej z OZE, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i szkodliwych substancji do atmosfery (OP 3),
- zachowania różnorodności biologicznej, ochrony zasobów przyrodniczo-kulturowych, przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych oraz do rozwoju efektywnego systemu gospodarki odpadami (OP 4).

Egzekwowanie zasady zrównoważonego rozwoju na etapie wdrażania odbywało się poprzez zapewnienie właściwych kryteriów wyboru projektów, a przestrzeganie zasad horyzontalnych, w tym zrównoważonego rozwoju, stanowiło warunek uzyskania dofinansowania w ramach RPOWŚ 2014-2020 ze środków EFS i EFRR. W projektach współfinansowanych z EFRR stosowano także kryteria premiujące, oceniające wpływ projektu na realizację zasady zrównoważonego rozwoju (np. Dz. 1.2/PI1b; Dz. 3.1/PI4b), projekt mógł otrzymać dodatkowe punkty jeżeli np.:

- uwzględniał prowadzenie prac B+R, których celem było opracowanie nowych technologii produkcji zmniejszających emisję zanieczyszczeń,
- obejmował działania przyczyniające się do ograniczenia emisji CO₂,
- uwzględniał wykorzystanie energii pochodzącej z OZE,
- lokalizacja projektu była w odpowiedniej odległości od obszarów Natura 2000.

Kryteria premiujące dotyczyły również wpływu projektu na realizację zobowiązań akcesyjnych w obszarze ochrony środowiska (np. Dz. 4.2/PI6a), w Dz. 4.3/PI6b występowało kryterium dopuszczające wymuszające zgodność zakresu projektu z *Programem ochrony środowiska dla*

województwa świętokrzyskiego. Tam gdzie było to konieczne wymagano również przeprowadzenia procedury Oceny Oddziaływania na środowisko.

Na poziomie projektów edukacyjnych w ramach Osi Priorytetowej 8 zrównoważony rozwój promowany był przede wszystkim poprzez przekazywanie konkretnej wiedzy i uczenie dzieci społecznej odpowiedzialności za swoje działania. W kontekście realizowanych w ramach Osi 9 i 10 projektów zasada zrównoważonego rozwoju realizowana była przez rozpowszechnianie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców WŚ. Najczęściej powtarzającymi się w projektach inicjatywami zgodnymi z zasadą zrównoważonego rozwoju były: cyfryzacja dokumentacji czy optymalizacja zużycia energii.

11.4. Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Oś priorytetowa	Kwota wsparcia przeznaczona na cele związane ze zmianą klimatu (EUR)	Proporcja całkowitej alokacji na program operacyjny (%)
12	20 958 755,64	110,60%
3	196 459 224,67	103,49%
4	12 678 136,35	10,03%
5	10 461 549,16	8,13%
6	29 907 852,32	23,79%
Ogółem	270 465 518,13	19,55%

11.5. Rola partnerów we wdrażaniu programu (art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W ramach RPOWŚ partnerzy o których mowa w art. 5 rozporządzenia ogólnego zaangażowani są w prace Komitetu Monitorującego RPOWŚ. W skład KM weszli przedstawiciele: strony samorządowej, instytucji publicznych, partnerów gospodarczych i społecznych, organizacji pozarządowych.

Podstawowym zadaniem KM jest opiniowanie i zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów. Do obowiązkowych dokumentów podlegających konsultacjom z partnerami (w ramach KM) należą propozycje zmian RPO, strategia komunikacji czy plan ewaluacji.

W ramach prac KM odbyło się 32 oraz uruchomiono 41 trybów obiegowych, w wyniku czego podjęto 294 uchwały.

Utworzone zostały dwie grupy robocze: ds. EFS - 6 spotkań i ds. ZIT – 4 spotkania

Prace grup jak i samego KM zakłócone zostały wybuchem pandemii covid-19, w związku tym większość prac odbywała się trybem obiegowym KM.

Przez odpowiednie formułowanie kryteriów wyboru projektów IZ zapewnia udział partnerów również na poziomie realizacji projektów, szczególnie w obszarze EFS.

W naborach stosowane było kryterium dotyczące realizacji projektu w partnerstwie.

W obszarze zdrowia kryteria premiujące partnerstwo z JST, jednostkami organizacyjnymi działającymi w obszarze pomocy i integracji społecznej, z podmiotami ekonomii społecznej zajmującymi się profilaktyką i promocją zdrowia.

W obszarze włączenia społecznego w aktywizacji społecznej i zawodowej premiowane było wielosektorowe partnerstwo z podmiotami działającymi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wymagana była współpraca z powiatowymi/ miejskimi urzędami pracy. W działaniach dotyczących usług społecznych stosowano kryterium premiujące partnerstwo JST z podmiotami ekonomii społecznej prowadzącymi działalność w zakresie usług społecznych lub usług społecznych i zdrowotnych, lub kryterium premiujące dotyczące zlecenia zadań publicznych zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub ustawą o spółdzielniach socjalnych.

W działaniach na rzecz kształcenia zawodowego preferowana była współpraca z pracodawcami, w tym udział pracodawców w organizacji staży. W projektach w zakresie edukacji osób dorosłych również premiowana była współpraca z pracodawcami.

W obszarze rynku pracy wymagano ścisłej współpracy z pracodawcami, zarówno na etapie konstruowania projektu, jak i jego realizacji np. by znaleźć potencjalne miejsca realizacji staży, czy zbadać zapotrzebowanie na konkretne kwalifikacje. Działania te stanowiły swego rodzaju gwarancję powodzenia w realizacji projektu oraz uzyskania na wysokim poziomie podstawowego rezultatu jakim było podjęcie pracy przez uczestnika. Często realizacja projektu w partnerstwie ułatwiała dotarcie do określonej grupy docelowej np. osób niepełnosprawnych, czy osób bezrobotnych.

W całym okresie realizacji 2014–2020 IP ZIT wdrażając Strategię ZIT KOF utrzymywała stały, wielopłaszczyznowy kontakt z partnerami Porozumienia KOF, w szczególności poprzez: spotkania z koordynatorami gminnymi KOF, prace tematyczne w zespołach roboczych – m.in. w obszarze transportu zrównoważonego, polityki senioralnej, rozwoju układu komunikacyjnego KOF, ochrony środowiska czy rewitalizacji, konsultacje strategiczne czy organizację posiedzeń Komitetu Sterującego KOF.

- Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów - 57 szt. (wskaźnik monitorowany w OP 11 PT).
- Projekty realizowany w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe - 428 szt.

12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013

12.1. Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

W perspektywie finansowej 2014-2020 zostały zrealizowane wszystkie badania ewaluacyjne zaplanowane do realizacji zgodnie z Planem ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (Plan ewaluacji) zatwierdzonym przez Komitet Monitorujący Województwa Świętokrzyskiego uchwałą nr 32/2016 z dnia 11 lutego 2016 r. Z uwagi na przesunięcia realizacji programu dwa badania dotyczące Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020: „Ocena efektów RPOWŚ 2014-2020 w obszarze integracji społecznej, w tym na wsparcie podmiotów ekonomii społecznej” i „Badanie osiągniętych wartości

wybranych wskaźników rezultatu (III etap)” zostały zrealizowane i sfinansowane ze środków programu regionalnego Funduszy Europejskich dla Świętokrzyskiego 2021-2027.

Pierwsza wersja Planu ewaluacji zakładała realizację 21 badań na łączną kwotę 5 150 000 PLN. W toku aktualizacji i przeglądów, zmianie uległa liczba badań i kwota przeznaczonych środków. Ostatnia aktualizacja miała miejsce w 2023 roku - zakłada realizację 19 badań na łączną kwotę 4 305 000 PLN.

Dla perspektywy 2014-2020 w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu procesu ewaluacji uchwałą nr 1180/2016 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10 lutego 2016 roku powołana została Grupa Sterująca Ewaluacją (GSE), w skład której wchodziła przedstawiciele:

- Departamentu Polityki Regionalnej
- Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
- Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach – Instytucji Pośredniczącej RPOWŚ 2014-2020
- Urzędu Miasta Kielce - Instytucji Pośredniczącej ZIT RPOWŚ 2014 - 2020.
- Jednostki Ewaluacyjnej RPOWŚ 2014-2020.

W toku realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 (RPO WŚ 2014-2020) badania ewaluacyjne zrealizowane zostały w następującej kolejności:

- „Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPOWŚ na lata 2014-2020” - okres realizacji od VIII do XI. 2016 r.
- „Ewaluacja on-going systemu wdrażania i zarządzania RPOWŚ 2014-2020” – okres realizacji od IX do XII. 2016 r.
- „Ewaluacja Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 w kontekście wpływu RPOWŚ na lata 2014-2020 na realizację jej celów” – okres realizacji od X do XII. 2017 r.
- „Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPOWŚ 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania” – okres realizacji od XII.2018 r do IV. 2019 r.
- „Badanie osiągniętych wartości wybranych wskaźników rezultatu - I etap” – okres realizacji od XII.2018 r do IV. 2019 r.
- „Ewaluacja wdrażania polityk horyzontalnych w ramach RPOWŚ 2014-2020” – okres realizacji od X do XII. 2019 r.
- „Ocena instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach RPOWŚ 2014-2020” – okres realizacji od X do XII. 2019 r.
- „Ocena wpływu RPOWŚ 2014-2020 na zatrudnienie i regionalny rynek pracy” – okres realizacji od IX.2020 r. do I.2021 r.

- „Ocena wsparcia edukacji w ramach RPOWŚ 2014- 2020” – okres realizacji od VII do XII. 2020 r.
- „Ocena efektów ekologicznych, społecznych i gospodarczych inwestycji w ramach działań pro środowiskowych oraz z zakresu ochrony dóbr zarówno naturalnych i kulturowych w ramach RPOWŚ 2014-2020” – okres realizacji od VIII.2020 r. do I.2021 r.
- „Wpływ wsparcia RPOWŚ2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych na obszarze województwa świętokrzyskiego” – okres realizacji od VII do XII. 2021 r.
- „Analiza ex-ante instrumentów finansowych dla województwa świętokrzyskiego na potrzeby perspektywy finansowej 2021-2027” – okres realizacji od III do X. 2021 r.
- „Badanie osiągniętych wartości wybranych wskaźników rezultatu (II etap)” – okres realizacji od IX.2021 r. do II. 2022 r.
- „Efekty wsparcia zastosowań TIK dla usług publicznych w ramach RPOWŚ 2014-2020” - okres realizacji od VIII do XII. 2022r.
- „Ewaluacja wpływu inwestycji transportowych w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020” – okres realizacji od II do VII. 2022 r.
- „Ocena efektów wsparcia konkurencyjności, innowacyjności i internacjonalizacji MSP w woj. Świętokrzyskim w perspektywie2014-2020” – okres realizacji od VII do XII. 2022 r.
- „Pomiar wskaźników długoterminowych EFS w obszarze zatrudnienia w ramach PI 8iv oraz edukacji w ramach PI 10i” – okres realizacji od VIII do XI.2023 r.
- „Ocena efektów wsparcia dotyczącego programów zdrowotnych i profilaktyki zdrowotnej w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020” – okres realizacji od VIII do XI. 2023 r.
- „Ocena efektów działań z zakresu energetyki i redukcji emisji w ramach RPOWŚ 2014-2020” – okres realizacji od IV do VIII. 2023 r.
- „Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na sytuację obszarów zdegradowanych w województwie świętokrzyskim”- okres realizacji od I do IV 2023 r.

W toku realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 wskaźnik rekomendacji zatwierdzonych w całości i wdrożonych wyniósł 53,42%. Upowszechnianie i wykorzystanie wyników badań ewaluacyjnych odbywało się poprzez:

- umieszczenie zatwierdzonych przez KM WŚ rekomendacji w ramach bazy SWR;
- przysyłanie do Krajowej Jednostki Ewaluacyjnej produktów z przeprowadzonych ewaluacji (m.in. raport końcowy) wraz z kartą oceny procesu i wyników badania ewaluacyjnego;
- raporty końcowe z badań są opublikowane na stronie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 pod adresem: <https://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/przeczytaj-analizy-raporty-i-podsumowania/ewaluacja>

- z uwagi na ochronę środowiska, rozpowszechnianie w formie drukowanych publikacji realizowane były tylko w szczególnych przypadkach. Były opracowywane wyniki badań na użytek opinii publicznej poprzez m.in.: broszury, prezentacje.

Raporty końcowe z zrealizowanych badań zostały przedstawione Komitetowi Monitorującemu RPOWŚ wraz z odniesieniem IZ do rekomendacji w nich zawartych.

Wnioski i rekomendacje ze zrealizowanych badań ewaluacyjnych były na bieżąco wykorzystywane na etapie realizacji RPO WŚ 2014-2020.

Wyniki badań dotyczących realizacji wskaźników długoterminowych EFS posłużyły do wyliczenia realizacji wspólnych wskaźników rezultatu długoterminowego w tab. 2A i wskaźników rezultatu specyficznych dla programu w tab. 2C. Rekomendacje z badań ewaluacyjnych były również wykorzystywane przy programowaniu wsparcia w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027.

12.2. Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji

Na działania informacyjne i promocyjne RPOWŚ 2024-2020 wydawkowano 2 640 tys. EUR.

Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 zgodnie ze Strategią Komunikacji RPOWŚ 2014-2020 cyklicznie realizowała szereg zadań informacyjno-promocyjnych skierowanych do beneficjentów, potencjalnych beneficjentów, świętokrzyskich przedsiębiorców, JST, NGO, jak również mieszkańców województwa świętokrzyskiego. Działania obejmowały produkcję materiałów filmowych, emisję w TVP3 Kielce, audycje radiowe, artykuły prasowe, działania w mediach społecznościowych, organizację warsztatów, spotkań informacyjnych, a także przygotowanie eventów promujących markę Funduszy Europejskich. Działania edukacyjne i wspierające realizację projektów oraz informacyjne skierowane do beneficjentów programu, jak również działania pronaborowe, skupiały się na informowaniu społeczeństwa o uruchomionych naborach oraz zachęcaniu do aplikowania o środki z RPOWŚ.

Kampanie o szerokim zasięgu miały na celu poszerzenie wiedzy społeczeństwa w zakresie korzyści, jakie niosą ze sobą środki europejskie, oraz poszerzenie świadomości na temat programu regionalnego i Funduszy Europejskich. Materiały informacyjne publikowane były w postaci artykułów prasowych m.in. w Echo Dnia, spotów i audycji emitowanych TV regionalnej oraz w kieleckich rozgłośniach radiowych, a także prezentowane były na licznych konferencjach i spotkaniach plenerowych.

Dodatkowo, w latach 2020-2023 IZ publikowała biuletyn pt. Świętokrzyski Kompas Unijny, dostępny również w wersji cyfrowej, który miał na celu informowanie czytelników o ważnych zmianach i wydarzeniach dot. Funduszy Europejskich.

Inne działania prowadzone przez IZ i IP to m.in.:

Dni Otwarte Funduszy Europejskich / Dni Funduszy Europejskich

Każdego roku, zaczynając od 2013, odbywały się Dni Otwarte Funduszy Europejskich. Akcje skupiały beneficjentów Funduszy Europejskich, którzy prezentowali efekty działań, udostępniając swoje projekty i miejsca na co dzień niedostępne mieszkańcom województwa.

W ramach akcji organizowane były gry i zabawy dla najmłodszych, konkursy wiedzy o UE i FE, pikniki oraz występy lokalnych grup muzycznych, a uzyskane w konkursach gadżety jeszcze długo po wydarzeniu promowały markę Fundusze Europejskie na poziomie życia codziennego. Ze względu na rodzinny charakter wydarzenia, jego uczestnikami były osoby w każdym wieku, zaczynając od dzieci i młodzieży, przez ich rodziców, aż po seniorów. Co roku cieszyły się one rosnącym zainteresowaniem, m.in. dzięki intensywnym działaniom informacyjno-promocyjnym, tj. uprzednim audycjom radiowym i telewizyjnym, publikacjom prasowym oraz w postaci postów w mediach społecznościowych zamieszczanych przez oficjalne profile prowadzone na platformach Facebook oraz Instagram.

Świętokrzyski Podróżnik Europejski

Od 2021 roku prowadzone jest coroczne wydarzenie pn. Świętokrzyski Podróżnik Europejski. Ma ono na celu promowanie aktywności fizycznej i zachęcenie mieszkańców województwa, jak i osób spoza regionu, do zwiedzenia najciekawszych zakątków Świętokrzyskiego, m.in.:

- Centrum Kulturowo-Archeologicznego Starożytna Osada oraz Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego (Nowa Słupia),
- Bałtowski Kompleks Turystyczny (Bałtów),
- Centrum Nauki Leonardo Da Vinci (Podzamcze Świętokrzyskie),
- Energetycznego Centrum Nauki Industria (Kielecki Park Technologiczny),
- Centrum Geoedukacji oraz Ogrodu Botanicznego (Geonatura Kielce),
- Muzeum Narodowego w Kielcach,

oraz 24 innych obiektów, które dzięki środkom europejskim mogły zaprezentować w pełni swój potencjał kulturowy i edukacyjny. Edycje cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, nie tylko ze względu na możliwość zwiedzania i korzystania z wyżej wymienionych atrakcji, ale także na oficjalnie wręczane nagród czekających na młodych podróżników, którym udało się zebrać pieczątki dostępne w każdej z 30 lokalizacji.

Szkolenia i warsztaty dla beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów

Oprócz działających na terenie województwa świętokrzyskiego 3 Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (Kielce, Skarżysko-Kamienna, Sandomierz), IZ RPO prowadziło również osobne warsztaty i szkolenia, podczas których oferowane było wsparcie w poprawnym wypełnianiu wniosków do naborów, omawiane były kryteria kwalifikowalności wydatków oraz zasady i obowiązki czekające na potencjalnych beneficjentów. Realizowano również konferencje horyzontalne, mające na celu przygotowanie uczestników do nadchodzącej perspektywy 2021-2027. Informacje zachęcające do uczestnictwa w tego rodzaju wydarzeniach były uprzednio publikowane w formie audycji radiowych oraz poprzez platformy social mediów i na stronie internetowej RPOWŚ 2014-2020. Po każdym z warsztatów wypełniane były ankiety, które wskazywały na wysoki poziom zadowolenia z realizacji szkolenia, zarówno pod względem tematyki, jak i sposobu prowadzenia.

Jako że głównymi odbiorcami działań informacyjno-promocyjnych były osoby w wieku produkcyjnym, większość informacji dotyczących wspomnianych wydarzeń była publikowana w Internecie, za pośrednictwem takich platform jak: Facebook, YouTube czy Instagram, oraz stron internetowych, m.in.

<https://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/>. Przy pomocy tych witryn IZ prowadziła zadania informacyjne na szeroką skalę, regularnie publikując wzmianki o nowych projektach, w tym międzynarodowych, o aktualnych naborach, zamieszczając druki i wnioski dla potencjalnych beneficjentów, czy też promując innowacyjne rozwiązania wdrażane w województwie świętokrzyskim.

Wszystkie te działania promocyjne przyczyniły się do wzrostu wskaźników świadomości oraz znajomości FE w regionie. Wśród kluczowych rezultatów należy wymienić:

- 22 działania informacyjno-promocyjne o szerokim zasięgu promujące wiedzę dot. środków europejskich
- wzrost liczby odsłon witryny internetowej <https://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/> z 118 501 w 2016 r. do 216 049 w 2023 r. (wzrost o ponad 82%)
- 6 460 osób zwiększyło swoją wiedzę w zakresie Funduszy Europejskich dzięki przeprowadzonym szkoleniom dla beneficjentów w latach 2014-2023
- odsetek mieszkańców województwa dostrzegających wpływ FE na rozwój województwa świętokrzyskiego wzrósł z 88% w 2016 r. do 93% w 2023 r. (wzrost o 5 punktów procentowych).

Strategia Komunikacji RPOWŚ 2014-2020 przyniosła szereg pozytywnych zmian w zakresie postrzegania i szerzenia wiedzy na temat środków unijnych, co pokazują: rosnące zainteresowanie udziałem w wydarzeniach i szkoleniach prowadzonych w ramach kampanii promocyjno-informacyjnych na przestrzeni ubiegłych lat, oraz rosnąca liczba interakcji na oficjalnych profilach na platformach social mediów. Dzięki tym wszystkim działaniom, liczne przedsiębiorstwa i instytucje z terenu województwa świętokrzyskiego mogły ubiegać się o dotacje współfinansowane z projektów w ramach Funduszy Europejskich, co pozwoliło na widoczny rozwój regionu.

Efekty działań w podziale na osiągnięte wskaźniki.

Zorganizowano szkolenia dla 6 460 beneficjentów.

Portal informacyjny RPOWŚ 2014-2020 osiągnął 2 415 180 odsłon.

Zorganizowane 136 spotkań, konferencji, seminariów.

Przeprowadzono 22 kampanie o informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu.

13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH (art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14. DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO (art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g) i h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

14.1. Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zintegrowanych inwestycji terytorialnych, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego.

Celem poprawy efektywności wydatkowania środków RPOWŚ 2014-2020, koncentracja terytorialna Programu oparta była na OSI (obszarach o szczególnym potencjale i barierach). Zaproponowany w RPOWŚ układ tych obszarów, obejmował obszary problemowe oraz te, o wysokich lub specyficznych potencjałach wzrostu.

Środki dedykowane OSI to ponad 185,6 mln € (EFRR-128,8 mln €, EFS-56,8 mln €). W ramach tego instrumentu zakontraktowano 97% alokacji przeznaczonej na te obszary (98% EFRR, 96% EFS), w ramach 386 zawartych umów o dofinansowanie.

Dla m. Kielce i jego obszaru funkcjonalnego - 11 sąsiadujących gmin dedykowano 82,4 mln € (68,6 mln € EFRR i 13,8 mln € EFS). Wsparcie tego obszaru realizowane było z wykorzystaniem instrumentu ZIT - w ramach EFRR w OP 6 (poza Dz. 6.5), w EFS we wszystkich OP 8-10 (odrębne Poddziałania). Poziom kontraktacji alokacji na ZIT wyniósł 106%.

Poza ZIT kolejnym OSI uwzględnionym w RPOWŚ były OSI OBSZARY WIEJSKIE (alokacja-50,4 mln €) tu kontraktacja wyniosła 93%. Pula środków EFRR została wyczerpana, najwięcej umów podpisanych zostało w zakresie inwestycji w edukację i umiejętności/PI10a. Kontraktacja w przypadku EFS wyniosła blisko 88%, a najwięcej umów podpisano w ramach wsparcia kształcenia podstawowego/ PI 10i.

W RPOWŚ wyodrębnione zostały OSI MIASTA, wymagające restrukturyzacji i rewitalizacji (Starachowice, Ostrowiec Świętokrzyski i Skarżysko-Kamienna). Alokacja dedykowana OSI MIASTA wynosiła blisko 36 mln €, z czego na wsparcie obszarów związanych z efektywną energetyką, rewitalizacją oraz infrastrukturą usług publicznych przeznaczono 25 mln €- EFRR, na edukację, rynek pracy i włączenie społeczne 10,6 mln € EFS.

Kontraktacja na OSI MIASTA wyniosła 76%, przy czym w całości wykorzystano alokację na działania dot. m.in. zwiększenia dostępności do opieki nad dziećmi do lat 3 (PI8iv), kształcenia zawodowego (PI10iv), ograniczenia ryzyka wykluczenia społecznego (PI9iv).

W związku z występowaniem na terenie woj. świętokrzyskiego cennych zasobów wód mineralnych uznanych za lecznicze wyodrębniony został OSI UZDROWISKA dysponujący potencjałem lecznictwa uzdrowiskowego i turystyki prozdrowotnej. Jego rozwojowi i zachowaniu służą dedykowane były nabory związane z dziedzictwem naturalnym i kulturowym oraz infrastrukturą usług publicznych na które przeznaczono 11 mln €- EFRR. Jest to obszar w którym kontraktacja przebiegła w równym tempie we wszystkich PI (6c, 6d, 9a). Kontraktacja tego OSI wyniosła 89%.

Woj. świętokrzyskie charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi, a blisko 65% powierzchni woj. objętych jest różnymi formami ochrony co spowodowało, że w RPOWŚ wyodrębniony został obszar OSI GÓRY. Wsparcie realizowane było w PI6c i PI6d dot. zachowania dziedzictwa kulturowego i ochrony środowiska jak i bioróżnorodności poprzez dedykowane nabory z pulą środków 6 mln EUR mln €. Cała kwota została zakontraktowana (146%).

14.2. Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich

W ramach RPOWŚ zastosowano następujące działania, mające na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w zakresie zarządzania i wdrażania Programu:

- Stworzono system instytucjonalny wdrażania RPOWŚ odpowiadający regionalnym potrzebom, umożliwiający sprawne wdrażanie Programu.

- Dokonano zmian struktury organizacyjnej w IZ w celu przyspieszenia tempa wdrażania Programu, w tym przede wszystkim oceny projektów.
- Opracowano generator wniosków aplikacyjnych, pozwalający Wnioskodawcom na elektroniczne przygotowanie i złożenie WND.
- Zaimplementowano system informatyczny SL2014, umożliwiający elektroniczną wymianę informacji pomiędzy Beneficjentami a IZ/IP, pozwalający m.in. na przygotowanie wniosków o płatność.
- Stworzono stronę internetową dedykowaną RPOWŚ, na której zamieszczane są wszelkie informacje dot. Programu.
- Organizowano różnego rodzaju konferencje/spotkania informacyjne dot. ogłaszanych konkursów, a także praktyczne warsztaty sporządzania wniosków aplikacyjnych i realizacji projektów.
- W projektach EFS realizowanych przez organizacje pozarządowe, skierowanych do osób z niepełnosprawnościami i/lub do ich otoczenia umożliwiono finansowanie wkładu własnego ze środków PFRON, co znacznie zmniejszyło obciążenia finansowe dla Beneficjentów, dla których wkład własny stanowił barierę w aplikowaniu o środki.
- W projektach finansowanych z EFS zwiększono również stosowanie stawek jednostkowych i kosztów uproszczonych.
- W projektach finansowanych z EFRR zmodyfikowano zasady wnoszenia zabezpieczeń realizowanych projektów, dostosowując je zakresu i wartości projektów, a także dokonano zmian w sposobie rozliczania zaliczek (wydłużenie czasu na rozliczenie zaliczki).

W ramach działań ZIT, IP realizowała wsparcie dla Beneficjentów w skutecznym pozyskiwaniu i wykorzystywaniu środków unijnych. Organizowano szkolenia i spotkania dla obecnych i oraz potencjalnych beneficjentów, obejmujące zarówno zagadnienia związane z perspektywą finansową 2014-2020, jak i przygotowaniem do kolejnego programowania. Działania te sprzyjały wymianie wiedzy, podnoszeniu kompetencji uczestników oraz budowaniu świadomości.

W 18 r., rozbudowano Miejski System Informacji Przestrzennej o Portal dla ZIT KOF, z którego korzystają Koordynatorzy gmin KOF, pracownicy Biura ZIT oraz zewnętrzni odbiorcy. Portal ten spełnia funkcje rejestrowania informacji o projektach ZIT KOF, monitorowania, sprawozdawczą (raportującą), konsultacyjną oraz informacyjno-promocyjną.

Od II kw. 18 r. przez Portal ZIT KOF przekazywane były do Biura ZIT sprawozdania z realizacji projektów.

14.3. Postępy w realizacji wszelkich przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych

Nie dotyczy RPOWŚ 2014 - 2020

14.4. W stosownych przypadkach — wkład w strategię makroregionalną i strategię morskie

RPOWŚ przyczynia się do realizacji 3 celów SUERMB:

- Celu 1 - Ocalenie morza
- Celu 2 - Rozwój połączeń w regionie
- Celu 3 - Zwiększenie dobrobytu

W ramach RPOWŚ nie zidentyfikowano celów bezpośrednio odnoszących się do SUERMB, a także nie są stosowane kryteria wyboru projektów bezpośrednio związane z tą Strategią.

Zgodnie z danymi z SL2014, dla kodów interwencji powiązanych z SUERMB, w RPOWŚ podpisane były umowy o wartości łącznie 1 332,8 mln €, w tym w zakresie EFRR – 974,6 mln €, EFS – 357,2 mln €.

14.5. W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych

Nie dotyczy RPOWŚ 2014 - 2020

14.6 Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach, wykorzystane środki finansowe.

W RPOWŚ 2014-2020 wsparcie skierowane do grup zagrożonych ubóstwem, dyskryminacją lub wykluczeniem, odbywało się głównie przez interwencję OP 9 (CT 9) oraz OP 10 (CT 8).

W aspekcie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu kluczową rolę odegrała interwencja OP 9 (PI9i, 9iv, 9v), która obejmowała działania o charakterze prozatrudnieniowym i integracyjnym, w połączeniu ze wsparciem usług społecznych i zdrowotnych, rozwoju lokalnego i sektora ekonomii społecznej (ES). W latach 2014-2023 na realizację 312 UDA w OP 9 zakontraktowano ponad 110 mln EUR, co stanowi 107,55% alokacji OP. Wsparciem objęto 35 352 osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. We wspartych 985 podmiotach ES utworzonych zostało 430 miejsc pracy. W OP 9 ukierunkowano wsparcie zgodnie z dokonaną analizą w obszarze wewnątrzregionalnej polityki społecznej. Konkursy dedykowane były wsparciu osób niesamodzielnych (usługi opiekuńcze i asystenckie) oraz zapewnieniu opieki i wychowania w placówkach wsparcia dziennego. Jako kryterium dostępu przyjęto uczestnictwo osób doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego, z niepełnosprawnościami, z zaburzeniami psychicznymi, korzystających z POPŻ 2014-2020, zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji oraz preferując uczestnictwo osób niesamodzielnych, osób z niepełnosprawnościami, o niskich dochodach. W ramach usług zdrowotnych w PI 9iv ogłoszono konkursy na wsparcie osób niesamodzielnych oraz chorych psychicznie i uzależnionych.

Interwencja OP 10 (PI8i, 8iii) ukierunkowana była na wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia, z uwzględnieniem grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (tj. długotrwale bezrobotni, kobiety, osoby po 50 rż., z niepełnosprawnościami, z niskimi kwalifikacjami). Podejmowane przedsięwzięcia były adresowane również do takich grup jak migranci (w tym osoby polskiego pochodzenia) reemigranci, osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, w celu poprawy ich sytuacji na rynku pracy.

W latach 2014-2023 w ramach PI8i oraz 8iii zawarto 258 umów o dofinansowanie na kwotę ponad 127 mln EUR środków UE, co stanowi ponad 109,12% alokacji. Instrumentami rynku pracy wsparto 36 403 osoby bezrobotne (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), ponad 6,7 tys. osób otrzymało bezzwrotne środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, co pozwoliło na utworzenie 7,5 tys. miejsc pracy.

Wychodząc naprzeciw przedsiębiorcom Wojewódzki Urząd Pracy realizował w ramach PI 8v wsparcie skierowane wyłącznie do przedsiębiorstw sektora MŚP, ponieważ to one napotykały na największe bariery w dostępie do usług rozwojowych i ukierunkowane było na dostosowanie do zmian gospodarczych i zapotrzebowania rynku, a także na działania z zakresu podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników co stanowiło element strategii rozwoju przedsiębiorstwa. Za pomocą dodatkowych kryteriów promowana była aktualizacja i podnoszenie kompetencji i kwalifikacji

zawodowych wśród pracowników wymagających szczególnego wsparcia, w tym osób powyżej 50 roku życia i z niskimi kwalifikacjami.

15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU (art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Ocena postępów w drodze do osiągnięcia celów pośrednich i końcowych wyznaczonych w odniesieniu do wskaźników finansowych została zaprezentowana w tabeli 6 kolumnę 13.

16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU (sprawozdanie z postępów osiągniętych w ramach danego wariantu)

Zakres i działania RPOWŚ wpisują się we wszystkie 3 główne cele Strategii Europa 2020, tj.

1. Wzrost inteligentny – oparty na wiedzy i innowacjach,
2. Wzrost zrównoważony - ukierunkowany na budowaniu gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów
3. Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu – wspierający wysoki poziom zatrudnienia, zapewniający spójność społeczną, gospodarczą i terytorialną.

Do oceny postępów realizacji w Strategii przyjęto cele nadrzędne (wskaźniki), na podstawie których możliwe jest monitorowanie postępów realizacji Strategii.

Do wskaźników tych należą:

- Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20 - 64 lat - poziom docelowy 75%.
- Inwestycje publiczne i prywatnych na B+R - poziom docelowy - 3% PKB.
- Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych - o 20 w stos. do roku 1990.
- Zwiększenie udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii o 20%.
- Zwiększenie efektywności energetycznej o 20%.
- Wydźwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego co najmniej 20 mln osób.
- Podniesienie poziomu wykształcenia – co najmniej 40 % osób w wieku 30 – 34 lat powinno posiadać wykształcenie wyższe lub równoważne.
- Zmniejszenie odsetka osób zbyt wcześnie kończących naukę poniżej 10%.

Z powyższych wskaźników, jako monitorujące dla Polski przyjęto następujące:

- Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20 – 64 lat – poziom docelowy 71,6%.
- Odsetek osób w wieku 30-34 lata posiadające wykształcenie wyższe – poziom docelowy 47,9%
- Młodzież niekontynuująca nauki – poziom docelowy 4,23%.

Badania i rozwój

Wsparcie realizowane w ramach RPOWŚ przyczyniło się do wzrostu inwestycji na B+R, co wynika ze wsparcia udzielanego w ramach priorytetów inwestycyjnych 1a i 1b/OP 1. Wsparcie OP 1 oddziaływało pozytywnie na wartości wskaźników ze statystyki publicznej dotyczące wysokości nakładów na B+R. Na wzrost wartości tych wskaźników oddziałuje m.in. alokowanie znacznych środków finansowych w PI 1a i PI 1. Ponadto wkład publiczny przyczynia się do mobilizacji wkładu prywatnego. Wsparcie z OP1 przyczynia się do wzrostu wartości wskaźnika dotyczącego udziału inwestycji w B+R w PKB UE. Wśród wskaźników bezpośrednio realizowanych w OP1 a oddziałujących na poziom nakładów inwestycyjnych na B+R warto przytoczyć: 81 przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi, 41 naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej czy 36 przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku.

Energia i klimat

RPOWŚ przyczynia się również do realizacji celów energetyczno-klimatycznych Strategii Europa 2020, obejmujących redukcję emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych oraz zwiększenie efektywności energetycznej, poprzez wsparcie projektów w PI 4a, 4b, 4c, 4e i 13i. Bezpośrednim efektem projektów realizowanych w OP 3 (wszystkie działania), OP 6 (Dz.6.1 i Dz.6.2) oraz OP 12 (PI 13i) jest redukcja emisji gazów cieplarnianych o blisko 156 tys. t CO₂ eq/rok. Do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych przyczyniły się ponadto przedsięwzięcia z zakresu poprawy systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, realizowane w Dz.4.2.

RPOWŚ miał także wpływ na wzrost wykorzystania OZE w regionie – bezpośrednim efektem przedsięwzięć dofinansowanych w Dz.3.1 (PI 4a) był wzrost liczby jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej o ponad 8 700 i przyrost mocy zainstalowanej w OZE o 49 MW (w tym 35 MW dla energii elektrycznej i 14 MW dla energii ciepłej).

RPOWŚ przyczynił się także do poprawy efektywności energetycznej w woj. Największy wkład w realizację tego celu będą miały w dłuższej perspektywie przedsięwzięcia dofinansowane w Dz.3.2, 3.3 i 6.1, obejmujące poprawę efektywności energetycznej przedsiębiorstw oraz budynków użyteczności publicznej i mieszkalnych. W ramach interwencji zmodernizowanych energetycznie zostało 574 budynki, 112 przedsiębiorstw poprawiło swoją efektywność energetyczną a 401 gospodarstw domowych poprawiło klasę zużycia energii.

Zatrudnienie

Interwencja OP 10 jest spójna ze Strategią Europa 2020 w obszarze *wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu*, którego realizacja jest monitorowana za pomocą *wskaźnika zatrudnienie osób w wieku 20-64 lata*. Docelowy poziom wskaźnika do 2020 roku dla całej UE wynosił 75%, dla Polski 71,59%. Poziom wskaźnika zatrudnienia jest zróżnicowany regionalnie. W świętokrzyskim osiągnął wartość 64,1%. Oznacza to, że świętokrzyskie do 2020 roku miało zmniejszyć dystans do celu krajowego o 7,49 p.p. Odzwierciedleniem powyższego założenia była zaproponowana w ramach Osi Priorytetowej 10 logika podziału środków na realizowane PI. 88% alokacji Osi przeznaczono na PI 8i i 8iii, które bezpośrednio przyczyniały się do realizacji wskaźnika zatrudnienia określonego w EU 2020.

Według wyników Spisu powszechnego z 2021 r. w województwie świętokrzyskim wskaźnik zatrudnienia (dla osób w wieku 15 i więcej wyniósł 52,4% (w kraju 56,8%), co oznacza, że ponad połowa ludności województwa świętokrzyskiego w wieku 15 lat i więcej pracowała zawodowo. Wartość analizowanej relacji w okresie dekady wzrosła o 6,9 p.proc.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące osiągniętego wskaźnika zatrudnienia w województwie świętokrzyskim w roku 2021 w stosunku do roku 2011.

Struktura pracujących w wieku 15 lat lub więcej według miejsca zamieszkania, płci i ekonomicznych grup wieku

Płeć	Rok	Przedprodukcyjny (15 – 17 lat)	Produkcyjny (18 – 59/64 lata)			Poprodukcyjny (60/65 lat lub więcej)
			ogółem	mobilny (18 – 44 lata)	niemobilny (49 – 59/64 lata)	

		w %				
Mężczyźni	2011	0,1	97,9	60,0	37,9	2,0
	2021	0,5	95,9	55,9	40,0	3,6
Kobiety	2011	0,1	95,2	59,2	36,0	4,7
	2021	0,3	92,3	55,8	36,5	7,3
Miasta	2011	0,1	97,5	58,4	39,0	2,5
	2021	0,3	92,1	53,8	38,3	7,6
Wieś	2011	0,1	96,1	60,5	35,6	3,8
	2021	0,5	95,9	57,5	38,5	3,5

Źródło: *Ludność na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w świetle wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 opracowany przez Urząd Statystyczny w Kielcach – Kielce 2024 rok*

Wśród wskaźników RPOWŚ mających wpływ na wskaźnika zatrudnienia należy zwrócić uwagę na:

- *Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie*- 68 842 osób.

- *Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu* – 146 137 osób.

- *Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej*- 4529 osób.

Ubóstwo (Indeks zagrożenia ubóstwem w województwie świętokrzyskim za 2023 rok):

Analizując wartość wszystkich trzech progów ubóstwa (relatywnego, ustawowego, skrajnego) w latach 2014-2023 można stwierdzić, iż wartość tych progów w 2023 roku była znacznie niższa w porównaniu z 2014 rokiem. Stopa ubóstwa relatywnego w latach 2010-2015 kształtowała się na poziomie 16-17%. W latach 2016-2019 wartość wskaźnika ubóstwa relatywnego spadła do 13-14%. Od 2020 do 2023 roku w ubóstwie relatywnym żyło ok.12% osób w gospodarstwach domowych (w 2023 r. – 12,2%).

W 2023 r. granica ubóstwa skrajnego (minimum egzystencji wyznacza bardzo niski poziom zaspokojenia potrzeb) wynosiła 6,6% i powróciła do stanu z przed 2015 r. (6,5%). Na przestrzeni ostatnich 8 lat znacząco zmniejszyła się liczba osób, korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa i bezrobocia. W 2016 roku z powodu bezrobocia pomocą społeczną objęte zostały 44 osoby na 1000 mieszkańców, a w 2023 r. było to już około 16 osób korzystających na 1000 mieszkańców.

W 2023 r. wartość wskaźnika osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców w województwie świętokrzyskim wynosiła 15,7. Tym samym województwo świętokrzyskie było w gronie ośmiu województw, w których wskaźnik ten osiągnął wartość poniżej średniej krajowej (16,1). Jednakże świętokrzyskie zalicza się do województw o wysokim udziale osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wyższy wskaźnik odnotowano tylko w trzech województwach: podlaskim, kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim.

W ramach RPOWŚ we wszystkich priorytetach EFS wsparciem w programie objęto 151 215 osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społecznej, 24 127 osób z niepełnosprawnościami oraz utworzono 430 miejsc pracy w 985 objętych wsparciem podmiotach ekonomii społecznej.

Bezrobocie (dane Urzędu Statystycznego w Kielcach)

W 2014 r. województwo świętokrzyskie ze stopą bezrobocia 14,2% plasowało się na 12 lokacie w Polsce. Jak pokazują dane na koniec 2023 r., stopa bezrobocia znacząco spadła w porównaniu do 2014 r. i wyniosła 7,8% (z czego 49,5 % to osoby długotrwale bezrobotne), jednakże świętokrzyskie nadal zalicza się do województw o najwyższej stopie bezrobocia. Wyższą stopę bezrobocia odnotowano tylko w dwóch województwach w kraju: warmińsko-mazurskim (8,3%), podkarpackim (8,6%).

Edukacja

Określone w Strategii Europa 2020 cele do osiągnięcia dla Polski w obszarze edukacji dotyczą spadku do 4,5% odsetka osób przedwcześnie porzucających naukę oraz wzrostu do 45% odsetka osób w wieku 30-34 posiadających wyższe wykształcenie. Jak wynika ze statystyk publicznych (Strateg), oba cele zostały osiągnięte odpowiednio na poziomie 4,1 oraz 48%. Bez wątpienia należy w tym miejscu zwrócić uwagę na interwencję Programu, która przyczyniła się do osiągnięcia tych efektów. Potwierdzeniem tego jest objęcie wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych ponad 35,6 tys uczniów, czy wyposażenie blisko 300 szkół i placówek systemu oświaty w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Wzrost kompetencji i kwalifikacji wśród blisko 4,5 tys nauczycieli z pewnością był nieodzownym elementem, który miał wpływ na oba cele. Na uwagę zasługuje również fakt uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji przez ponad 9,2 tys osób powyżej 25 roku życia. Określenie skali wpływu Programu na zwiększenie liczby osób z wyższym wykształceniem, na obecnym etapie jest trudne, gdyż wskaźnik ten ma charakter długoterminowy i efekty działań na poziomie programu będą mogły być oszacowane za ok. 5-10 lat w połączeniu z synergicznym wpływem innych programów.

17. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA (art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Ramy wykonania wszystkich OP RPOWŚ 2014 – 2020 zostały zrealizowane.